Міністерство освіти і науки

Бердянський державний педагогічний університет

Звіт ректора Бердянського державного педагогічного університету доктора філологічних наук, професора,заслуженого працівника освіти України Зарви В. А. про виконання умов контракту з Міністерством освіти і науки України за 2015 рік

Бердянськ

2015 р.

Зміст

	Вступ	**3**
1.	**Наукова діяльність БДПУ в 2015 р.**	**8**
2.	**Міжнародна діяльність БДПУ в 2015 р.**	**24**
3.	**Навчально-методична робота в БДПУ в 2015 р.**	**52**
4.	**Робота Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації в 2015 р.**	**74**
5.	**Діяльність підготовчого відділення БДПУ в 2015 р.**	**77**
6.	**Вступна кампанія 2015 р.: особливості, результати**	**79**
7.	**Ліцензування та акредитація в 2015 р.**	**82**
8.	**Фінансово-господарська діяльність БДПУ в 2015 р.**	**85**
9.	**Діяльність бібліотеки БДПУ в 2015 р.**	**92**
10.	**Виховна робота в університеті в 2015 р.**	**95**

Доповідь ректора оприлюднена на загальних зборах трудового колективу Бердянського державного педагогічного університету 25 грудня 2015 року

ВСТУП

Бердянський державний педагогічний університет є сучасним вищим навчальним закладом, освітнім, культурним, науковим і духовним центром Північного Приазов'я. У структурі університету – 3 інститути, 5 факультетів, у яких за різними формами навчання здобувають освіту близько 5 тисяч студентів, та економіко-гуманітарний коледж (на базі Державного навчального закладу «Бердянське професійне училище ресторанного сервісу»).

Рейтинг університету

За консолідованим рейтингом університетів України III – IV рівнів акредитації ТОП-200 Україна у 2010 р. БДПУ обіймав 195 місце серед 200 (див.: http://www.euroosvita.net/prog/print.php/prog/print.php?id=1093), а в 2015 р. – 156.

Якщо порівняти з 2014 р., то ми покращили свої результати. "Топ 200 Україна" (Інп) (Іян) (Імв) (Із) 2014 ВНЗ Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу Оцінка якості навчання Оцінка міжнародного визнання Оцінка інтегрального показника 164 місце. Бердянський державний педагогічний університет 4,227350319

3,979153359 7,390054026 15,5965577.

Серед педагогічних, гуманітарних, фізичного виховання та спорту в 2010 р. БДПУ за рейтингом був на 16 місці серед 31 вишу, а в 2015 р. ми вийшли на 7 місце, увійшовши до кращих педагогічних навчальних закладів України (див. таблицю, взяту з інформаційного інтернет-ресурсу «Освіта.ua»)

http://osvita.ua/vnz/rating/42227/).

Сьогодні українська освіта й наука стоять на шляху глибинних організаційних змін, пов'язаних насамперед з набуттям чинності нового Закону України «Про вищу освіту» (2014), процесами інтеграції вищої освіти в Європейський і світовий простір.

У зв'язку з прийняттям **нової редакції** Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII в університеті розроблено й затверджено в новій редакції:

- Положення про організацію освітньої діяльності в Бердянському державному педагогічному університеті;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення **якості** Бердянського державного педагогічного університету;
- Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті;
- Положення про диплом з відзнакою Бердянського державного педагогічного університету;
- Зразки документів про вищу освіту Бердянського державного педагогічного університету, зразок додатку до диплому про вищу освіту європейського зразка (DIPLOMASUPPLEMENT) Бердянського державного педагогічного університету та зразок академічної довідки Бердянського державного педагогічного університету;
- Концепція освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету на період до 2019 року;
- Розроблена та подана на затвердження до МОН України Нова редакція Статуту Бердянського державного педагогічного університету.

2015 рік для розвитку нашого університету характеризувався вагомими здобутками, відзначеними й на державному рівні. Зокрема, три викладачі нашого університету в 2015 році отримали високі нагороди, підписані Президентом України П. Порошенком. Указом Президента України

П. Порошенка від 15 травня 2015 р. №269/2015 за вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки проректору БДПУ з наукової діяльності *Ігорю Богданову* присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (див. статтю: *Заслужено Заслужений // Південна зоря. – 2015. – №30. – 4 червня. – С. 4*.)

Указом Президента України П. Порошенка від 4 жовтня 2015 р. №567/2015 *Людмилі Коваль* – директору Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

Указом Президента України П. Порошенка від 24 серпня 2015 р. №491/2015 *Олені Мартиненко* – завідувачеві кафедри Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Крім того, за 5 років були присвоєні ще 4 почесні звання: «Заслужений діяч науки і техніки України» – докторові фізико-математичних наук, професорові *Валерію Кідалову*; «Заслужений працівник освіти України» – доктору педагогічних наук, професору *Людмилі Чулковій*; кандидату історичних наук, доценту *Валентині Папановій*; «Заслужений працівник фізичної культури та спорту України» – професорові *Сергію Кушнірюку*.

За 2015 рік викладачі університету відзначені також відомчими нагородами, зокрема, нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» нагороджені професори: *Олена Колінько, Софія Філоненко*; доценти: *Вікторія Ліпич, Сергій Немченко, Олександр Голік*; нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» – доценти: *Ганна Вусик, Ірина Співак, Марія Греб, Людмила Кондакова, Алла Омеляненко, Лариса Попова;* нагрудним знаком «Відмінник освіти України» – доктори: *Алла Крамаренко, Геннадій Шишкін, Вікторія Константінова;* доценти: *Світлана Баханова, Андрій Малихін, Надія Вєнцева, Олена Крижко, Олена Бузова, Ірина Макарова*; Подякою Міністерства освіти і науки України – професор *Лариса Лісіна*; доценти: *Олена*

Кривильова, Віра Бурназова, Анетта Омельченко, Катерина Дудорова, Оксана Дуброва, Тетяна Сидорченко, Сергій Улюкаєв; старші викладачі *Тетяна Володько, Олена Задворна;* завідувач аспірантури, докторантури *Валентина Пінчук;* завідувач бібліотеки *Світлана Білокінь.* Нагородою НАПН України – медаллю «Ушинський К. Д.» – відзначений перший проректор, професор *Ігор Богданов*, Почесною грамотою НАПН України – професор *Валерій Кідалов;* Грамотами Верховної Ради України – професори *Ольга Новик, Наталя Сосницька*; Почесною грамотою Кабінету Міністрів України – доцент *Наталія Вагіна*. Почесною грамотою Запорізької облдержадміністрації відзначені 4 викладачі; Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації – 27. Почесний орден міста Бердянська отримали професори: *Ігор Лиман, Людмила Коваль*; медаллю Бердянська «За вагомий внесок у розвиток міста» нагороджені професори: *Марина Ґудзь; Лариса Казанцева, Софія Філоненко;* доценти: *Ірина Дубінець, Віталій Лола*; 44 викладачі університету відзначені подяками міського голови. За високі досягнення в науковій діяльності понад 100 викладачів і студентів БДПУ нагороджені грамотами ректора БДПУ.

Голова Запорізької облдержадміністрації з нагоди Дня захисника України відзначив працівників БДПУ. Так, *Степан Герилів* – журналіст, волонтер, головний редактор студентської газети БДПУ «Університетське слово» – нагороджений медаллю *«За розвиток Запорізького краю»*; комендант студентського гуртожитку БДПУ *Володимир Столярчук,* під керівництвом якого проводяться всі виховні заходи в гуртожитку Бердянського державного педагогічного університету, отримав подяку Запорізької обласної державної адміністрації «За активну допомогу Збройним силам України, участь у військово-патріотичному вихованні дітей і молоді».

06.12.2015 року надійшла приємна звістка про нагородження засновників волонтерської організації БДПУ «Наші Атланти»: *Анетта Омельченко* отримала Відзнаку Всеукраїнської громадської організації

«Спілка ветеранів та працівників силових структур України» – «За заслуги», а *Степан Герилів* – медаль «За вірність національній ідеї» від Всеукраїнського об`єднання «КРАЇНА».

Упродовж 2015 року регулярно виходить газета БДПУ «Університетське Слово» (Свідоцтво про державну реєстрацію – 33 № 1023-298 – Р від 31. 03. 2011 р.) – побачили світ уже 90 друкованих випусків, а її редактор *Степан Герилів* постійно піклується про розширення діапазону читацької аудиторії серед студентів. Уже четвертий рік успішно функціонує електронна версія газети «Університетське Слово», яка вперше з'явилася в мережі Інтернет 28 вересня 2012 року: http://us.bdpu.org/ і завдяки якій відвідувачі сайту БДПУ та «Університетського Слова» мали можливість лише в 2015 році ознайомитися з майже чотирмастами новинами про життя та здобутки рідного університету (усього – майже півтори тисячі таких повідомлень).

На XIX звітно-виборній конференції обласної організації профспілки в червні 2015 року голова профкому університету *Віталій Лола* обраний членом Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України. Ректорат та профком співпрацюють у вирішенні нагальних питань працівників і студентів університету. Крім того, *Віталій Лола* та старший викладач кафедри хореографії *Тетяна Фурманова* стали депутатами Бердянської міської ради.

1.НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БДПУ В 2015 Р.

«Наука в сучасному університеті визначає його статус, якість підготовки майбутніх фахівців, кадрів вищої кваліфікації, засвідчує їхній дослідницький потенціал, впливає на рейтинг вищого навчального закладу. Отже, наукова діяльність викладачів є особливим видом активності, спрямованої на отримання та прогрес знань, дослідження нових фактів та явищ, самовдосконалення і самореалізацію» (Хоружа Л. Морально-етичні принципи та норми наукової діяльності викладача вищої школи / Л. Хоружа // Вища школа. – 2015. – №6. – С. 10).

У 2015 р. на 32 кафедрах Бердянського державного педагогічного університету навчальний процес забезпечували 316 викладачів, серед яких 31 доктор наук, професор, 197 кандидатів наук, доцентів. В університеті функціонують відомі в Україні та за її межами наукові школи, які очолюють відомі вчені, зокрема: д.пед.н., професор *Костянтин Баханов*; д.філол.н., професор *Вікторія Зарва*; д.фіз.-мат.н., професор *Валерій Кідалов*; к.пед.н., професор *Володимир Котляр*; к.пед.н., професор *Василь Крижко*; д.іст.н., професор *Ігор Лиман*. Формуються та розвиваються також науково-педагогічні школи провідних учених *Ігоря Богданова, Наталі Сосницької, Ольги Харлан, Віталія Хоменка, Вікторії Константінової, Раїси Христіанінової* та інших.

Кількісні показники розвитку науково-педагогічних кадрів університету в 2015 році

Науково-педагогічні кадри	Роки	
	2014	2015
Наукові і професорсько-викладацькі кадри, всього осіб	327	312
З них працюють: - постійно	316	284
за сумісництвом	11	28

Якісні показники розвитку наукових та професорсько-викладацьких кадрів університету

Науково-педагогічні кадри	Роки	
	2014	2015
Наукові і професорсько-викладацькі кадри, всього осіб	327	312
а саме: доктори наук, професори	31	31
кандидати наук, доценти	197	177
Наукові і професорсько-викладацькі кадри з почесними званнями, всього осіб	9	12
а саме: заслужених діячів науки, освіти, культури	9	12
відзначені почесними знаками та грамотами органів влади державного та регіонального рівня	187	211

26 листопада 2015 р. парламент прийняв стратегічний Закон України «Про наукову і науково-професійну освіту», за яким нам необхідно працювати і який розширює можливості вченого та наукових установ, пропонує нові принципи їх фінансування, які базуються на результатах діяльності, надання грантової підтримки не лише на видання наукових досліджень, а й на розвиток матеріально-технічної бази, проведення заходів, стажування наукових працівників, зокрема за кордоном.

Згідно з наказом МОН України № 916 від 08.08.2014 р. «Про проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок» БДПУ подав до профільного міністерства наукові проекти, що пропонувалися до виконання за рахунок держбюджетних коштів з 2015 року: «Створення методичної системи фізико-технічної підготовки вчителів фізики та технологій» (науковий керівник – д.пед.н., професор *Ігор Богданов*); «Розробка технології отримання квантоворозмірних структур і наноструктурованих матеріалів та дослідження їх властивостей» (науковий керівник – д.фіз.-мат.н., професор *Валерій Кідалов*); «Міждисциплінарний характер сучасної літературної компаративістики» (науковий керівник – д.філол.н., професор *Ольга Харлан*). Приємно зазначити, що з 2015 року фундаментальний проект професора Валерія Кідалова «Розробка технології отримання квантоворозмірних структур і наноструктурованих матеріалів та

дослідження їх властивостей» фінансується за рахунок видатків державного бюджету.

У Бердянському державному педагогічному університеті успішно функціонує аспірантура, у якій здійснюється підготовка з 16 спеціальностей 6 наукових галузей. З 2011 року функціонує докторантура, у якій готують фахівців вищої кваліфікації з наукових спеціальностей: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти; 10.01.05 – порівняльне літературознавство; 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика). У 2014 році відкрито докторантуру зі спеціальності 10.01.01 – українська література. Наказом МОН України № 230 від 3.03.2015 р. розширено перелік спеціальностей у докторантурі університету, зокрема, започатковано підготовку докторів наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова).

В аспірантурі БДПУ навчаються 50 аспірантів, із них на денній формі – 23, заочній – 27 (12 – на контрактній основі); у докторантурі – 6 викладачів. В аспірантурах інших вишів України навчаються 7 науковців, у докторантурі – 2 викладачі(*Андрій Мороз, Володимир Нищета*).

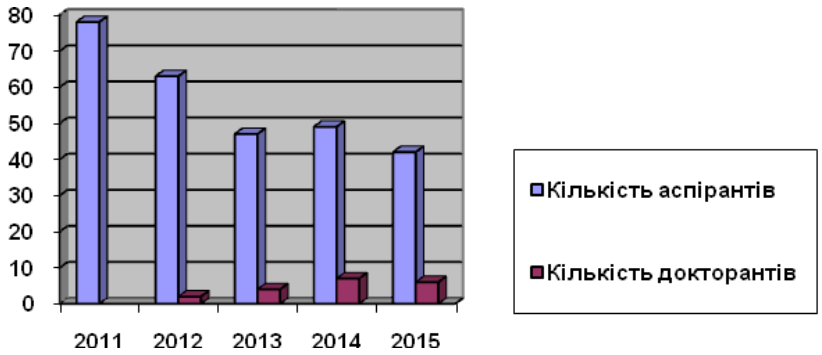

Підготовкка фахівців в університеті

Станом на 01.01.2016 року в аспірантурі та докторантурі БДПУ та інших ВНЗ навчається 53 особи:

	денна ф. н.	заочна ф. н.
аспірантура БДПУ	20	21
докторантура БДПУ	6	—
аспірантура інших ВНЗ	4	7
докторантура інших ВНЗ	2	

Робота спеціалізованих учених рад

Уперше в історії університету в 2011 році було створено спеціалізовану вчену раду К 18.092.01 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти; 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика), яка згідно з наказом МОН України № 1609 від 21.11.2013 р. пройшла перереєстрацію (голова ради – професор *Ігор Богданов*). Упродовж звітного періоду в спецраді захищено 15 кандидатських дисертацій. У червні 2015 р. у спеціалізованій вченій раді К 18.092.01захищена кандидатська дисертація старшого викладача кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні БДПУ *Світлани Панової.*

Рішенням атестаційної колегії МОН України від 26 лютого 2015 р. у БДПУ створено спеціалізовану вчену раду К. 18.092.02 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями: 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Головою ради призначено ректора університету, професора *Вікторію Зарву*, заступником – професора *Софію Філоненко*, ученим секретарем – доцента *Світлану Журавльову*. Членами ради призначено професорів: *Ольгу Новик, Ніну Анісімову, Ольгу Харлан, Олену Колінько, Олександра Борзенка* (ХНУ імені В.Н. Каразіна), *Олексія Сухомлинова* (БУМіБ); доцентів: *Марину Богданову, Валентину Школу, Ірину Школу, Світлану Лущій* (Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України), *Анастасію Бугрій* (Київський університет імені Бориса Грінченка), *Інну Янченко* (Державний університет телекомунікацій).

У 2015 році вперше в стінах Бердянського державного педагогічного університету запрацювала нова спеціалізована вчена рада К 18.092.02, у якій уже захищено чотири дисертації: дві – 11 вересня (*Венгринович Н. Р.,* Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; *Бартіш С.В.,* Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка); дві – 13 листопада (викладач кафедри іноземних мов

та методики викладання БДПУ *Ольга Богданова;* лаборант кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін БДПУ *Катерина Комісаренко*).

Науковці університету працюють у складі спеціалізованих учених рад інших вищих навчальних закладів України: професори *Вікторія Зарва (Київ), Павло Захарченко (Київ, Запоріжжя), Людмила Коваль (Херсон), Віталій Хоменко (Харків).* Вийшов наказ МОН України від 12.05.2015 р. №528 щодо включення на два роки до складу спеціалізованої вченої ради Д 64.108.01 Української інженерно-педагогічної академії (Харків) професора *Ігоря Богданова* (спеціальність 13.00.02 «Теорія та методика (технічні дисципліни)» та 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»). *Лариса Зайцева* стала членом спеціалізованої вченої ради Д 41.053.01 Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

В опонуванні дисертацій брали участь: доктор педагогічних наук, професор *Ігор Богданов* (Київ, 27 травня 2015 р.); доктор філологічних наук, професор *Софія Філоненко* (Одеса, 9 квітня 2015 р.; Харків 27 листопада 2015 р.); доктор педагогічних наук, професор *Ірина Глазкова* (Харків, 23 вересня, 1 жовтня, 25 листопада 2015 р.); доктор філологічних наук, професор *Раїса Христіанінова* (Запоріжжя, 29-30 квітня 2015 р.); доктор педагогічних наук, професор *Наталя Сосницька* (Київ, 27 травня 2015 р.); доктор педагогічних наук, професор *Костянтин Баханов* (Київ); доктор історичних наук, професор *Вікторія Константінова* (Запоріжжя); доценти: *Руслан Вербовий* (Київ, 9 квітня 2015 р.); *Ірина Школа* (Київ, 28 травня 2015 р.); *Валентина Школа* (Тернопіль, 3 квітня 2015 р.); *Ганна Вусик* (Київ, 2 березня 2015 р.; 17 березня 2015 р.); кандидат історичних наук, доцент *Валентина Папанова (*6 жовтня 2015 р., Інститут археології НАН України), *Ірина Улюкаєва* (Київ); *Світлана Кара* (Харків, 17 жовтня 2015 р.) тощо.

У 2015 р. відбулися захисти 6 докторських дисертацій (*Геннадій Шишкін, Вікторія Жигірь, Ольга Гуренко, Анатолій Жигірь, Віталій Хоменко, Наталії*

Леміш) і 5 кандидатських дисертацій (*Світлана Панова, Андрій Гриценко, Ольга Богданова, Катерина Комісаренко).* Перші три викладачі вже отримали дипломи докторів педагогічних наук, а *Анатолій Жигірь* – доктора економічних наук за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» на підставі рішення Атестаційної колегії від 29 вересня 2015 р. Окремо хочу наголосити, що, закінчивши докторантуру БДПУ достроково (науковий консультант – проф. Костянтин Баханов), 30 червня 2015 року доц. *Ольга Гуренко* захистила докторську дисертацію «Теоретичні і методичні засади полікультурної освіти майбутніх соціальних педагогів»(13.00.04 – теорія і методика професійної освіти) у спеціалізованій вченій раді Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

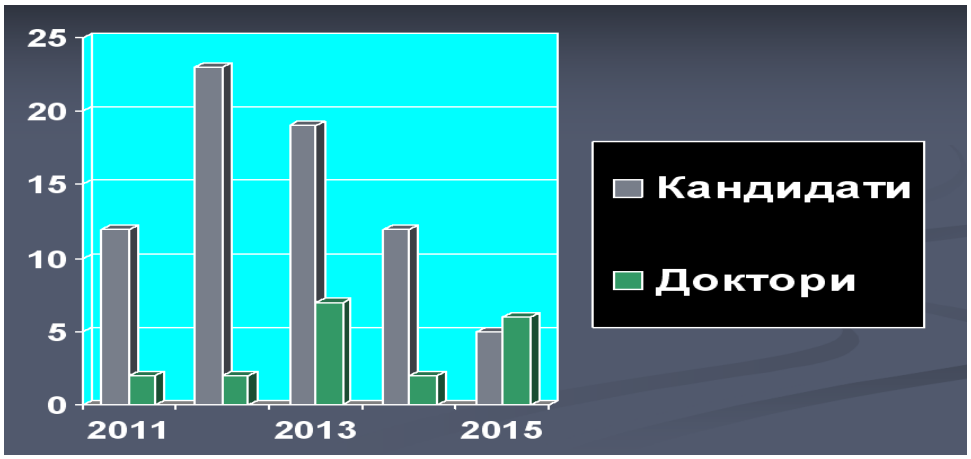

	2011	2012	2013	2014	2015
Кандидати	12	23	19	12	5
Доктори	2	2	7	2	6

До речі, у 2011–2015 рр. захищені 19 докторських (*Марина Ґудзь, Вікторія Константінова, Вікторія Загороднова, Віталій Межуєв, Ольга Новик, Олена Колінько, Ніна Анісімова, Лариса Казанцева, Алла Крамаренко, Софія Філоненко, Лариса Зайцева, Раїса Христіанінова, Ірина Глазкова, Геннадій Шишкін, Вікторія Жигірь, Ольга Гуренко, Анатолій Жигірь, Віталій Хоменко, Наталія Леміш*) і 71 кандидатська дисертація.

Упродовж 2015 р. 9 викладачів отримали атестати професорів (*Раїса*

Христіанінова, Ольга Новик, Ніна Анісімова, Олена Колінько, Лариса Зайцева, Лариса Лісіна, Софія Філоненко, Алла Крамаренко, Ірина Глазкова); 25 кандидатів наук – атестати доцентів (*Ірина Бардус, Юрій Єфименко, Ірина Школа, Марина Антощак, Наталя Кіркова, Тетяна Черемісіна, Світлана Жульова, Лада Чемоніна, Любов Сидоренко, Ганна Костенко, Марта Варикаша, Світлана Кара, Олена Карапетрова, Яна Сичікова, Катерина Петровська, Лілія Павленко, Олена Чернєга, Ілона Ладунка, Катерина Степанюк, Юрій Федорик, Ганна Табакова, Оксана Каліберда, Ольга Лебідь, Ганна Лопатіна, Тетяна Черемісіна).* Упродовж 2011-2015рр. 22 викладачі отримали атестати професорів, 73 кандидати наук – атестати доцентів.

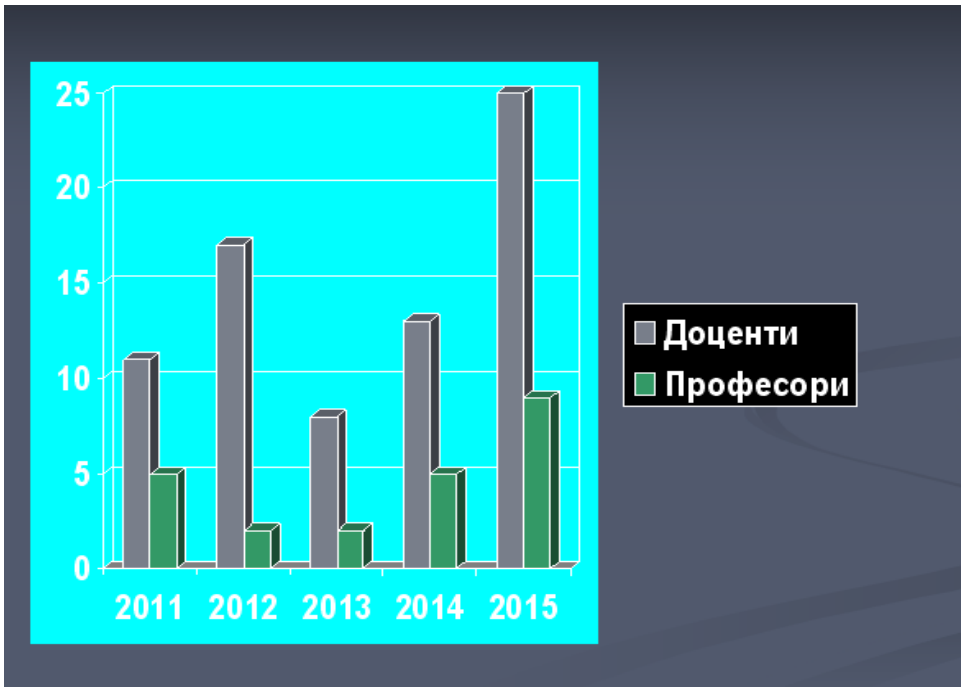

	2011	2012	2013	2014	2015
Доценти	11	17	8	13	25
Професори	5	2	2	5	9

У 2015 н.р. на базі університету проведені 7 конференцій міжнародного та всеукраїнського рівнів, зокрема, традиційно на базі Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету проходила Міжнародна наукова конференція «Над берегами вічної ріки»: темпоральний вимір літератури» (24–25 вересня 2015 року).

Ініціаторами її проведення виступили дві кафедри: кафедра української літератури та компаративістики і кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури, а співорганізаторами стали Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України. Заявки на участь у конференції подали більше 180 учених, які представляють практично всі регіони України. Близько 80 учасників підготували стендові доповіді.

У рамках конференції учасники та студенти вишу зустрілися з двома відомими українськими письменниками: *Владиславом Івченком* (видавництво «Темпора», Суми) та *Іваном Андрусяком* (видавництво «Фонтан казок», Київ); відвідали публічну лекцію київського краєзнавця й історика, викладачки Києво-Могилянської академії, лекторки «Університету Майдану» *Владислави Осьмак* на тему: «Територія гідності»: переозначення сакрального у реальному й смисловому просторі Києва». Вийшли друком матеріали цієї конференції за редакцією Світлани Журавльової обсягом 178 с. (див.: *Украинские писатели у нас в гостях // Південна зоря. – 2015. – 26 вересня. – №48. – С. 5*). Під назвою «Міжнародна наукова конференція «над берегами вічної ріки»: темпоральний вимір літератури» в Бердянському державному педагогічному університеті» вийшов матеріал 29.09.2015 р. на сайті МОН України в розділі «Новини областей».

21–26 вересня 2015 р. вперше на базі БДПУ проходила Міжнародна науково-технічна конференція «Штучний інтелект та інтелектуальні системи», організована з ініціативи Інституту проблем штучного інтелекту МОН і НАН України, факультету кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Бердянського державного педагогічного університету, Білоруського державного університету, НДІ прикладних проблем математики та інформатики БДУ, «Люблінської політехніки» (Польща). Матеріали конференції будуть опубліковані у видавництві «Наука і освіта» (Україна) в міжнародному науково-теоретичному журналі «Штучний інтелект» (входить до фахових видань

України з фізико-математичних і технічних наук, Індекс цитування в наукометричній базі Goodle 28).

Окрім того, на базі Інституту філології та соціальних комунікацій пройшов III Міжнародний науково-методичний семінар з болгарської мови, літератури, культури та історії.

17 вересня 2015 р. відбулася V Міжнародна наукова конференція для молодих учених «Мова і соціум: етнокультурний аспект», організована Інститутом філології та соціальних комунікацій БДПУ (директор – доцент Алла Сердюк), про що 21.09.2015 р. подано інформацію «У БДПУ відбулася V Міжнародна молодіжна конференція «Мова і соціум: етнокультурний аспект» на сайті МОН України в розділі «Новини областей».

За ініціативи Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти (директор – доктор педагогічних наук *Лариса Казанцева)* та Компетентнісного центру інклюзивної освіти в межах TEMPUS-проекту 17–18 вересня 2015 р. відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Багатоманітність культур як педагогічна проблема» й всеукраїнські конференції: «Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку»; «Сучасні германістика та романістика: мова в контексті культури».

15–17 вересня 2015 р. факультет фізико-математичної та технологічної освіти БДПУ (декан – доцент *Андрій Малихін*) разом із вишами Польщі, Словаччини, Мексики організував і провів V Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній та економічній галузях».

Загалом упродовж 2011–2015 рр. на базі університету проведено 37 конференцій міжнародного та всеукраїнського рівнів.

БДПУ виступав співорганізатором міжнародних конференцій. Зокрема, 14 квітня 2015 р. спільно з Черкаським національним університетом ім. Б. Хмельницького, Вищою школою управління та адміністрування в Ополі (Польща), Університетом Марії Кюрі-Складовської (Польща) та ін. наш університет провів II Міжнародну науково-практичну заочну конференцію «Економічні аспекти функціонування підприємства: стан, проблеми, перспективи» та видав збірник тез доповідей за загальною редакцією Ю.В. Андріяко, Г.Г. Мехеди (Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. – 154 с.)

Інформація про кількість конференцій та участь у них викладачів університету в 2015 році

Вид діяльності	2015
Кількість конференцій, проведених ВНЗ, всього	7
з них: міжнародних	5
всеукраїнських	2
Кількість конференцій, у яких брали участь викладачі університету, всього	810
- міжнародних	223
- всеукраїнських	587

Результатом реалізації проектів з написання книг Бердянським державним педагогічним університетом спільно з Інститутом філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародною школою україністики НАН України, Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України стало видання, яке тільки-но побачило світ: *Київські полоністичні студії. – Т. XXV: Рецепція творчості Тараса Шевченка в Польщі. У 3-х кн. – Кн. перша / наук. ред. та упорядник Ростислав Радишевський. – К. : Університет «Україна», 2015. – 672 с.* Членом редколегії є доктор філологічних наук, професор *Вікторія Зарва*.

Літературознавчі кафедри БДПУ спільно з кафедрою теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Київського національного університету імені Тараса Шевченка щороку видають науковий збірник «Теорія літератури: концепції, інтерпретації» (голова ред. колегії – професор *Л. В. Грицик*).

Упродовж 2015 року викладачі університету опублікували 37 монографій, 106 навчальних посібників, 966 статей, з них 508 – у вітчизняних наукових виданнях, 458 – у зарубіжних. Зокрема, видано монографії:

– Прикладні аспекти прогнозування розвитку складних соціально-економічних систем : монографія / за ред. О. І. Черняка, П. В. Захарченка. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – 384 с.

– Теорія та практика дошкільної освіти в сучасних експериментальних дослідженнях : монографія / Л. І. Зайцева, Л. І. Казанцева, Н. В. Гавриш та ін. / за ред. І. Г. Улюкаєвої. – Х. : Діса плюс, 2015. – 448 с.

– **Гуренко О. І. «Полікультурна освіта майбутніх соціальних педагогів: теоретико-методичний аспект» : монографія.**

– **Цибуляк Н. Ю. «Психолого-педагогічні умови розвитку спостережливості майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі професійної підготовки» : монографія.**

– Інтерпретація художнього твору: автор – текст – контекст [колект. монографія] / [упор. С. О. Філоненко ; автор передм. О. Г. Астаф'єв]. – Бердянськ : БДПУ, 2015. – 298 с.

– Багатоманітність культур як педагогічна проблема : зб. наук. статей / Бердянський державний педагогічни й університет / укладач О. І. Гуренко. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 336 с.

За останні п'ять років викладачі університету опублікували 141 монографію, 13 підручників, 293 навчальних посібники, із них – 63 з грифом профільного міністерства; 4031 наукову статтю.

Новому фаховому періодичному виданню «Наукові записки БДПУ (Серії: педагогічні та філологічні науки)», яке згідно з рішеннями Атестаційної колегії МОН України від 23 вересня і 31 жовтня 2014 року включено до переліку наукових фахових видань України, присвоєний міжнародний стандартний серійний номер ISSN Міжнародним центром ISSN, розташованим у Парижі (Французька Республіка). Ці номери використовуються для ідентифікації друкованих або електронних періодичних видань. «Науковим запискам Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки» присвоєно ISSN 2412 – 933X, а «Науковим запискам Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки» – ISSN 2412 – 9208. Також

варто зазначити, що наявність штрих-коду підвищує престиж видання та посилює інтерес до нього з боку науковців. ISSN є унікальним ідентифікатором для кожного серійного видання, обов'язковим елементом вихідних даних періодичних видань. 4.09.2015 р. в категорії «Новини областей» на сайті МОН України пройшла ця інформація 02.09.2015 р. під назвою «Фахові видання Бердянського державного педагогічного університету виходять на новий рівень: присвоєння «Науковим запискам» ISSN».

З 2010 року виходить збірник наукових праць «Теорія та практика навчання фізико-математичних та технологічних дисциплін».

За підзвітний період видано інститутами і факультетами БДПУ біобібліографії:

- Інститут психолого-педагогічної освіти та мистецтв. Біобібліографія / Відп. ред. *Л. В. Коваль, О. І. Попова.* – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 314 с.
- Факультет комп'ютерних та енергозберігаючих технологій Бердянського державного педагогічного університету. Біобібліографія / Відп. ред. *В. Г. Хоменко, М. П. Павленко.* – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 214 с.
- Інститут соціально-педагогічної та корекційної освіти. Біобібліографія / Відп. ред. *І. Г. Улюкаєва.* – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 211 с.
- Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету : біобібліографія (2012–2014 роки) / Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – 184 с.

Структура видань університету в 2015 році

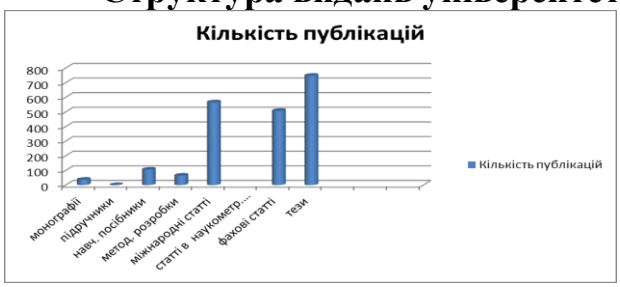

28 жовтня 2015 р. доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні *Наталя Кравченко* взяла участь у роботі конкурсної комісії з присудження звання лауреата обласного конкурсу для обдарованої молоді в галузі «Технічні науки» в Запорізькій обласній державній адміністрації.

До експертної ради Міністерства освіти і науки України з питань проведення експертизи дисертацій з історичних наук уведено вже на другий термін доктора історичних наук, професора *Ігоря Лимана.*

У Бердянському державному педагогічному університеті створені належні умови для підтримки талановитої молоді, її навчання. Потужним засобом розвитку творчих здібностей студентів, формування й розвитку творчого мислення, невід'ємною складовою підготовки майбутніх фахівців на рівні сучасних вимог є науково-дослідна робота. У Бердянському державному педагогічному університеті вона ґрунтується на засадах багатопрофільності, демократичності, активності, творчості, гуманізації, розширення взаємозв'язків між природничими, технічними і суспільними науками.

У 2015 р. студенти нашого університету стали призерами ІІ туру та підсумкової науково-практичної конференції Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук, зокрема, студентка Інституту філології та соціальних комунікацій *Альона Григор'ян* посіла **2 місце** в галузі «Гендерні дослідження»; магістрантка цього ж інституту *Катерина Сало*– **3 місце** в цій же галузі. Студентка 5 курсу Інституту філології та соціальних комунікацій *Аліна Дерябіна* виборола **3 місце** зі спеціальності «Слов'янські мови та літератури», магістрантка цього ж інституту *Оксана Мітракова*– 2 місце з української літератури.

Тетяна Борова, студентка 5 курсу спеціальності 7.01010101 «Дошкільна освіта», стала переможцем Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Дошкільна освіта», який проходив 19 березня 2015 р. у Глухівському національному педагогічному

університеті імені Олександра Довженка. Студентка отримала диплом II ступеня (науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти *Лариса Зайцева*).

Упродовж 2011–2015 рр. 21 студент нашого університету став призером II туру та підсумкової науково-практичної конференції Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук, про що висвітлено в газеті «Бердянские ведомости». – 2015. – 26 ноября. – №48. – С. 2.

Студент 4 курсу факультету фізико-математичної та технологічної освіти БДПУ *Сергій Бандуров* отримав найвищу нагороду у Всеукраїнському конкурсі «Кращі соціальні проекти» в номінації «Підтримка науки і культури», де захищав проект *«Сучасна вимірювальна лабораторія з фізики «Фенікс»*, організатором якого є БДПУ. Проект орієнтований на розробку й виготовлення навчальних приладів для спільного використання з персональним комп'ютером. Термін реалізації: 1 вересня 2014 р.– 31 грудня 2016 р. (див.: www.forum.o2.ua/ua/projects/120). Про це див. статтю: *Сергей Бандуров победил во всеукраинском конкурсе // Бердянские ведомости. – 2015. – №50. – 10 декабря. – С. 2*.

За результатами обласного конкурсу для обдарованої молоді у галузі мистецтва у 2015 році 19 серпня 2015 року в залі облдержадміністрації відбулося урочисте нагородження лауреатів конкурсу, серед яких перемогу у галузі «Естрадне мистецтво» здобув Народний ансамбль естрадного танцю «МарЛен» (керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії, Заслужений працівник культури України *Олена Мартиненко*).

У 2015 р. понад 720 студентів Бердянського державного педагогічного університету взяли участь у роботі конференцій міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів. Талановита молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та об'єднана в наукові гуртки й проблемні групи. У 2015 р. в університеті діяли 47 наукових гуртків, 65 проблемних груп, 3 науково-дослідні лабораторії, психологічна служба,

соціально-педагогічна служба, консультпункт з актуальних проблем навчання та виховання дітей дошкільного віку (діагностика та розробка корекційних програм), консультпункт з логопедії (діагностика та розробка корекційних програм), методичний семінар, центр гендерних досліджень.

Запорізька обласна державна адміністрація
Управління молоді, фізичної культури та спорту

ДИПЛОМ
лауреата обласного конкурсу
для обдарованої молоді
у галузі
«Естрадне мистецтво»
жанр
«Сучасний естрадний танець»
отримує
Народний ансамбль естрадного
танцю «МарЛен»

Заступник голови
облдержадміністрації
Е.А. Гугнін

Запоріжжя 2015

Отже, можемо констатувати, що науковий потенціал професорсько-викладацького складу університету є досить потужним і здатним розв’язувати поставлені завдання щодо підвищення якості підготовки фахівців у сучасних умовах.

2.МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ БДПУ В 2015 Р.

У 2015 році БДПУ продовжив плідну міжнародну співпрацю в рамках договорів, підписаних з освітніми та академічними інституціями США, Мексики, Франції, Бельгії, Німеччини, Італії, Польщі, Болгарії, Туреччини, Литви, Білорусі, Грузії, Румунії, Казахстану та Словаччини. При цьому в порівнянні з періодом до 2014 р. мало місце кардинальне звуження контактів із ВНЗ Російської Федерації, але тому є цілком зрозумілі причини.

Натомість, була підписана низка нових договорів: серед наших партнерів тепер Опольський університет (Польща), Державний педагогічний університет Іона Крянге (Молдова), школа права Х'юстонського університету (США). Між іншим, договір з Опольським університетом підписано в результаті візиту до нього ректора БДПУ в січні 2015 року. Наголос зроблено на здійснення програми «Подвійний диплом» і забезпечення можливостей академічної мобільності студентів.

Загалом наразі вже маємо близько 120 договорів про співробітництво із закордонними вищими навчальними закладами, науковими установами, організаціями та їх структурними підрозділами.

Міжнародний проект TEMPUS

Уперше ввійшовши до програми TEMPUS, БДПУ успішно бере участь у реалізації проекту «Підготовка педагогів і освітніх менеджерів у ВНЗ і системі підвищення кваліфікації до роботи з гетерогенними групами та організаціями». Наш університет діє в складі консорціуму із ВНЗ Німеччини, Австрії, Італії, України, Росії, Білорусі та Фінляндії.

У рамках проекту TEMPUS-IV у БДПУ силами Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти був створений і діє Компетентнісний центр інклюзивної освіти, для якого 25 серпня 2015 р. придбано за фінансування Європейської комісії сучасне обладнання на загальну суму 21.800 євро. Про це в «*Освіті України» в №36 опубліковано статтю* «*Для підготовки педагогів». До речі, з*авдяки злагодженій праці колективу БДПУ

вдалося отримати обладнання першими серед трьох українських закладів – учасників проекту. *На сайті МОН України в розділі «Новини областей» пройшла ця інформація 02.09.2015 р. під назвою «БДПУ отримав сучасне обладнання для впровадження інклюзивної освіти».*

Загалом перелік отриманої техніки складається з 18 позицій, а саме: комп'ютер-моноблок LenovoIdeaCentre для адміністратора; ноутбук ASUS; 8 користувацьких комп'ютерів-моноблоків ASUS, дві системи для організації відеоконференцій Polycom; LCD-телевізор з діагоналлю 48 дюймів; відеокамера Sony; сканер EPSONPerfection; медіапроектор EPSON, професійну акустичну систему FenderPassport; 4 користувацькі акустичні системи Microlab, багатофункціональний офісний пристрій Epson, офісний принтерHewlett-Packard; дуплікатор для великих тиражів Canon; 3 мікрофони; ліцензійне програмне забезпечення на всі комп'ютери (операційна система Windows, текстовий редактор Microsoft Office Pro Plus 2013, антивірусне програмне забезпечення та інше) тощо. Уся техніка сертифікована й відповідає сучасним вимогам. Отримане обладнання дозволить забезпечити діяльність Компетентнісного центру інклюзивної освіти; розробити та апробувати в умовах БДПУ та вишів різних регіонів України навчальні модулі на задану тематику на ОКР бакалавр, магістр та в системі підвищення кваліфікації педагогів і освітніх менеджерів.

Упродовж 2015 року в рамках TEMPUS-проекту викладачами БДПУ було здійснено 7 закордонних відряджень.

Зокрема, взяли участь у Майстерні для координаторів проекту Темпус-IV (Фондовий університет м. Хільдесхайм (Німеччина), 1-5 березня 2015 року)**,** на якій професор *Ольга Гуренко* доповіла про навчальні ресурси нашого університету з підготовки майбутніх педагогів до роботи з гетерогенними групами й організаціями; про діалог культур у Бердянську, особливості полікультурної освіти в різних навчальних закладах міста, специфіку соціально-педагогічної діяльності в цій площині. Професор *Ольга*

Гуренко дала інтерв'ю місцевій газеті («Хільдесхаймська німецька газета») про участь БДПУ в цьому проекті.

З 31 травня по 7 червня 2015 року на стажуванні в цьому ж німецькому університеті були професори *Наталя Сосницька та Софія Філоненко.*

З 1 по 9 липня 2015 року наукове стажування у Віденському університеті з питань організації інклюзивного середовища у вищому навчальному закладі пройшли ректор БДПУ *Вікторія Зарва,* директор Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти *Лариса Казанцева* та координатор ТЕМПУС-проекту в БДПУ *Ольга Гуренко*.

21–23 вересня 2015 року в Лінк Кампус Університеті (Link Campus University, м. Рим, Італія) у рамках спільного європейського проекту Темпус-IV «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами й організаціями» відбувся Міжнародний семінар «Стратегії стійкого розвитку інноваційних моделей підготовки й підвищення кваліфікації педагогів та освітніх менеджерів», у роботі якого взяла участь координатор проекту в Бердянському державному педагогічному університеті професор *Ольга Гуренко.* Головною метою семінару було узагальнити результати проміжного моніторингу проекту та визначити подальші кроки його реалізації в кожному університеті-партнері.

З вітальним словом до учасників семінару звернулися президент римського університету професор *Вінченцо Скотті* та професор *Алессандро Фігус.* Особливий інтерес в учасників семінару викликали наукові доповіді професорів *Ольги Грауман* (Німеччина) та *Михайла Певзнера* (Росія), присвячені питанням стійкого розвитку результатів проекту засобом їх розповсюдження. Прикладний аспект семінару мав ворк-шоп «Створення інклюзивного середовища у ВНЗ».

Крім активної роботи на семінарі координатори проекту в університетах-партнерах мали можливість «доторкнутись» до античної культури Риму. *На сайті МОН України 29.09.2015 р. пройшла інформація під назвою «Участь науковців Бердянського державного педагогічного*

університету в міжнародному науковому форумі в Римі» в категорії «Новини областей».

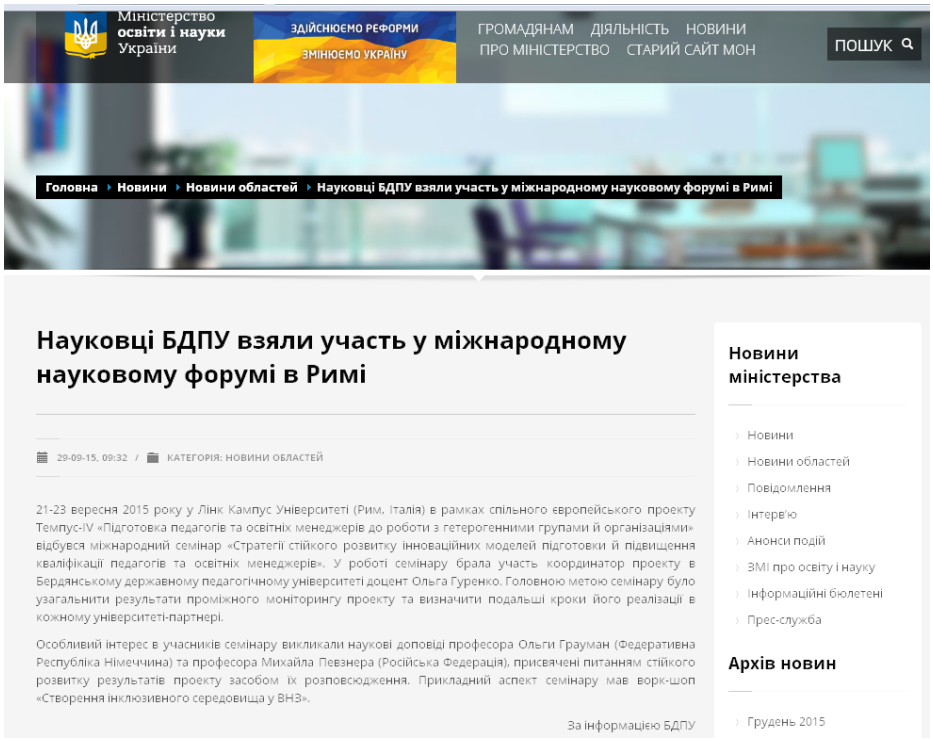

Невід’ємною частиною міжнародної діяльності нашого ВНЗ є участь його структурних підрозділів у реалізації різних проектів із зарубіжними партнерами в рамках програм міжнародних фондів і організацій. БДПУ входить до Мережі членів Інституту Міжнародної Освіти (IIE Network Membership) – програми міжнародного співробітництва, яка об’єднує більш ніж 1200 навчальних закладів зі всього світу; до Міжнародної Асоціації Університетських Ректорів (IAUP); Міжнародної Асоціації Університетів Карпатського Регіону. На засіданні Міжнародної академії гуманізації освіти (The International Academy forthe Humanization of Education) одноголосно було прийнято рішення про прийняття до складу дійсних членів (fullmembers) академії ректора БДПУ *Вікторії Зарви* і координатора ТЕМПУС-проекту в БДПУ *Ольги Гуренко*.

Маємо перші перемоги в програмі Еразмус+: у 2015 р. БДПУ в статусі партнера увійшов до проекту «QUALITY ASSURANCE SYSTEM IN UKRAINE: DEVELOPMENT ON THE BASE OF ENQA STANDARDS AND

GUIDELINE».

У рамках «першої хвилі» програми Польський Еразмус для України грант на навчання в Польщі отримала студентка факультету економіки та управління БДПУ *Євгенія Плахтєєва.* У «другій хвилі» гранти одержали вже двоє наших студентів (соціально-гуманітарний факультет і факультет економіки та управління), які зараз за кошти Польщі та Європейського Союзу також знаходяться на річному навчанні в польських ВНЗ.

Щоб БДПУ мав шанси розширити свою участь у програмі «ГОРИЗОНТ 2020», 29 жовтня 2015 року в конференц-залі БДПУ відбувся інформаційний день цієї програми. На запрошення ректора БДПУ перед заступниками деканів факультетів і директорів інститутів, завідувачами кафедр виступила керівник контактного пункту «Горизонт 2020» *Галина Усатенко* (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка).

Викладач кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету *Ірина Нагай* отримала сертифікат з Австралії, успішно опанувавши онлайн-курс «Англійська граматика та стиль» Квінслендського університету (Австралія), набравши 85 балів із 100 можливих. Курс був розрахований на викладачів та журналістів англомовних країн.

6 жовтня 2015 року 19 талановитих студентів-контрактників нашого університету отримали індивідуальні гранти на навчання від американського фонду імені Катерини Ковшевич (США), регіональним представником якого є *Степан Герилів*. На університетський рахунок надійшло біля 70 тисяч гривень із фонду, який 16 років тому заснувала американка українського походження пані *Христина Дурбак*. Серед цьогорічних стипендіатів фонду – студентка соціально-гуманітарного факультету *Ольга Старченко*, студенти Інституту філології та соціальних комунікацій – *Сергій Біленький* та *Валентина Ектова*, факультету економіки та управління – *Анастасія Дядик і Валерія Бучаста*, студенти факультету фізичного виховання *Станіслав Загайнов, Ілля Жуков і Анастасія Кишко* та інші. Завдяки зусиллям *Степана*

Гериліва в нашому університеті майже 100 успішних, активних студентів-контрактників усіх інститутів і факультетів уже отримали сертифікати на право оплати за навчання протягом року чи півроку на загальну суму більше півмільйона гривень. Див.: *Бердянские студенты получили стипендию от американского фонда имени Катерины Ковшевич // Бердянские ведомости. – 2015. – 8 октября. – С. 3*; див.: *12 студентов БГПУ получили грант на бесплатное обучение от фонда им. Катерины Ковшевич // Південна зоря. – 2015. – №51. – 8 жовтня. – С. 16*; *Рябоволик Ю. Бердянские студенты получили стипендию от американского фонда имени Катерины Ковшевич // PROberdyansk/biz. 6.10.2015. – С. 1.*

Маємо розгортання співпраці із Мексикою. Зокрема, зараз у Заслуженому автономному університеті Пуебла продовжують навчання як аспіранти двоє наших колишніх студентів – фізик *Анатолій Коноваленко* та математик *Ірина Коноваленко.*

Професор, завідувач лабораторії цифрових систем і поновлюваних джерел енергії (БУАП) *Хосе Італо Кортес* та доцент *Ганна Алєксєєва* (БДПУ) створили ініціативну групу студентів, які опановують поняття «доповненої реальності».

25-26 листопада 2015 р. у Мексиці пройшов Четвертий Міжнародний

Симпозіум з Мультидисциплінарного Вивчення Пам’яті (4-й SIMEM) «Примирення з минулим: пам’ять, свідоцтво, травма», співорганізаторами якого виступили Інститут соціальних і гуманітарних наук «Альфонсо Велес Плієго» Заслуженого Автономного Університету Пуебла (BUAP) та Науково-дослідний інститут історичної урбаністики при Бердянському державному педагогічному університеті.

BENEMÉRITA UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE PUEBLA
INSTITUTO DE CIENCIAS SOCIALES Y HUMANIDADES
ALFONSO VÉLEZ PLIEGO
Posgrado en Ciencias del Lenguaje
Cuerpo Académico Interacción Discursiva
INSTITUTO DE URBANÍSTICA DE LA UNIVERSIDAD ESTATAL PEDAGÓGICA DE BERDYANSK, UCRANIA

Otorgan la presente CONSTANCIA

A

Victoria Konstantinova

Por haber haber participado con la presentación del cartel:

British Consuls in Berdyansk, Veterans of the Crimean War: Making Peace with the Past
En el IV Simposio Internacional Multidisciplinario sobre Estudios de la Memoria:

Hagamos paz con el pasado: Memoria, testimonio y trauma

Realizado los días 25 y 26 de noviembre de 2015 en la Ciudad de Puebla, México.

Dr. Francisco Manuel Vélez Pliego
Director del ICSyH, BUAP

Mtra. Guadalupe Grajales y Porras
Coordinadora del PCL

Dra. Victoria Pérez
Organizadora IV SIMEM

Науковий проект з моделювання метаматеріалів, що має здійснюватися із залученням трьох сторін (Бердянського державного педагогічного університету, Університету Малайзії та Заслуженого Автономного Університету Пуебла), розробляє професор *Віталій Межуєв.*

Низка наших викладачів і в 2015 році викладала за кордоном. Зокрема, надзвичайно вдало проходило перебування в статусі запрошеного професора в університеті Паханг (Малайзія) *Віталія Межуєва,* який прочитав ряд навчальних курсів. Популяризація наукової діяльності БДПУ здійснювалась ним під час участі в міжнародних конференціях та семінарах азійського регіону (Японія, Індія, Малайзія, Таїланд тощо). Крім того, професор здійснив чисельні презентації результатів наукової роботи БДПУ в багатьох університетах Малайзії, що зацікавило закордонних колег та дозволило

започаткувати спільні міжнародні проекти.

У Німеччині викладала професор БДПУ *Вікторія Загороднова.*

Доцент кафедри економіки підприємства та економічної теорії БДПУ *Тетяна Несторенко* прочитала курс «Макроекономіка» студентам Економічного університету в Братиславі (Словаччина). Там же викладав доцент кафедри економіки підприємства та економічної теорії БДПУ *Олександр Несторенко.* Обидва викладачі чимало зробили для розвитку співробітництва БДПУ як з Економічним університетом у Братиславі, так і з Вищою школою управління і адміністрації в Ополє (Польща). Зараз *Тетяна Несторенко* перебуває на довгостроковій грантовій програмі в Словаччині.

Завідувач кафедри політології та правознавства БДПУ доцент *Дмитро Каменський* став переможцем Програми академічних обмінів імені Фулбрайта та отримав стипендію уряду США на стажування та науково-дослідну і викладацьку діяльність в університеті Стетсон у період з 1 вересня 2015 р. по 29 лютого 2016 р. Усі витрати щодо перебування *Дмитра Каменського* в США, включно з транспортними, узяла на себе американська сторона, про що ректора було повідомлено листом від заступника директора Програми імені Фулбрайта *Івана Бариша*.

*На сайті МОН 7.09.2015 р. пройшла інформація про це стажування під назвою «Доцент Бердянського державного педагогічного університету проводить наукові дослідження в Стетсонському університеті» 7.09.2015 р. в категорії «Новини областей»,*а також див. статтю*: Грант на дослідження // Освіта України. – 2015. – №37. – 14 вересня. – С. 3.* Крім того, див.: *Дмитрий Каменський представил Бердянск на международном форуме // Бердянские ведомости. – 2015. – 8 октября. – С. 2.*

The Embassy of the United States of America in Ukraine
and
The Fulbright Program in Ukraine

FULBRIGHT UKRAINE

Mr. Dmytro Kamensky

is a recipient of a
Fulbright Faculty Development Award
2015-2016

Geoffrey R. Pyatt
Ambassador

Marta Kolomayets
Director, Fulbright Program in Ukraine

Завідувач кафедри іноземних мов і методики викладання професор *Ірина Глазкова* брала участь у конкурсі на отримання індивідуального міжнародного гранту з академічних обмінів «Вивчення інститутів США для науковців» і стала фіналістом цієї програми. Термін стажування в Каліфорнійському державному університеті США тривав 6 тижнів з 27.05.2015 р.

CERTIFICATE *of* ACHIEVEMENT

Iryna Glazkova

HAS SUCCESSFULLY COMPLETED THE

SEMESTER OF SERVICE TRAINING

JUNE 30, 2015

Scott Ganske
Director of Education

Steven A. Culbertson
President and CEO of YSA

YSA Youth Changing the World

З 2013 року навчається в докторантурі Софійського університету імені Св. Климента Охридського доцент *Світлана Корнієнко.* Спеціальність: методика навчання болгарської мови. Науковий керівник – професор Ангел Петров.

Оксана Червенко з 18 липня по 29 липня 2015 року перебувала в Республіці Болгарія в рамках культурного обміну.

Отже, академічна мобільність викладачів є сучасним підвищенням кваліфікації. Незважаючи на існуючі договори з закордонними вишами, тільки окремі викладачі проходять короткочасне стажування за межами України в університетах Німеччини, Австрії, Америки, Словаччини та Польщі. Так, у 2015 р. це професори *Наталя Сосницька, Софія Філоненко, Ігор Лиман, Вікторія Константінова, Тетяна Несторенко, Костянтин Баханов, Ольга Гуренко, Лариса Казанцева, Вікторія Зарва*; доценти: *Світлана Баханова, Людмила Кравченко, Дмитро Каменський та ін.*

Кирило Гончаренко став учасником програми студентського обміну Workand Travel USA 2015 в компанії «Student Travel». Програма, спрямована на розвиток особистості, її культурне збагачення та виховання міжнародного взаєморозуміння, проходила з 09 травня по 09 вересня 2015 року.

Студентка соціально-гуманітарного факультету *Аліна Попова* навесні 2015 р. стажувалась у ВНЗ Польщі, одержавши грант програми «Study Tour sto Poland» («Освітні тури до Польщі»).

10–31 липня, 1–15 вересня 2015 р. – доцент БДПУ *Юрій Федорик* узяв участь у реалізації міжнародного наукового гранту «Think Visegrad Fellowship 2015» при Інституті Центрально-Східної Європи (м. Люблін, Польща), який молодий вчений використав для дослідження проблеми безпеки країн Вишеградської групи у зв’язку з українсько-російським конфліктом (див.: *Проблеми безпеки // Освіта України. – 2015. – №35. – 31 серпня. – С. 3). Інформація про це була на сайті МОН та в газеті «Освіта України»*.

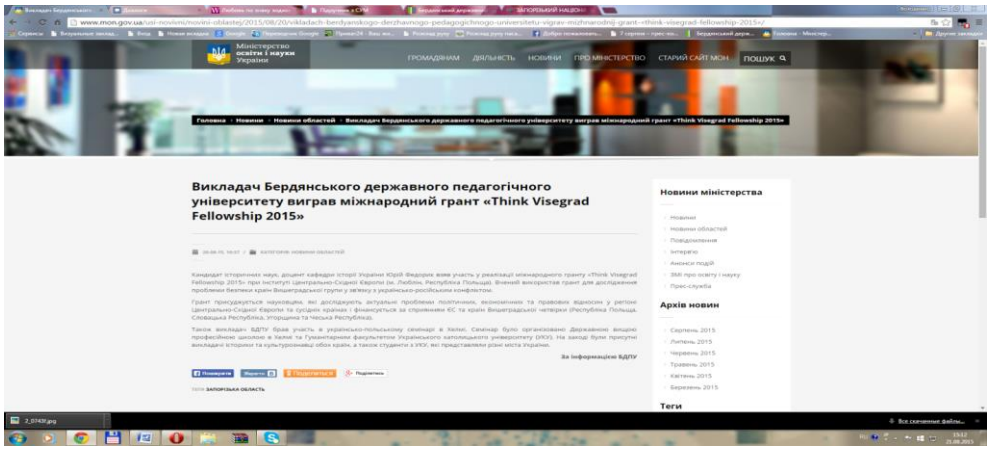

Галата С. Юрій Федорик: Росія знову використовує політику чотирьох «П» / Світлана Галата // Освіта України. – 2015. – №36. – 7 вересня. – С. 1, 5. Крім того, див.: *Європейські «горизонти» // Освіта України. – 2015. – №52. – 28 грудня. – С. 8.*

З квітня 2013 року доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури БДПУ *Марта Варикаша* працює в проекті «Основи інфраструктури просторових даних: створення потенціалу в межах українського уряду для підтримки стійкого економічного зросту» (університет м. Ванкувер Айленд, Канада). У вересні 2015 року підготовлено для Канадської агенції міжнародного розвитку звіт з роботи над запровадженням гендерного компонента в проект та його результати. Проект буде чинним до квітня 2018 року.

3–8 жовтня 2015 року викладачі БДПУ професор *Костянтин Баханов* і доцент *Світлана Баханова* взяли участь в освітньо-методичному семінарі ім. Роберта Кувалека для викладачів історії та гуманітарних дисциплін «Історія Голокосту на теренах Західної України та Польщі», що проводився в Польщі Українським центром вивчення історії Голокосту. Семінар складався з лекцій, дискусій, практикумів, присвячених культурі пам’яті про Голокост в Україні та Польщі, організації шкільного вивчення теми Голокосту; відвідання меморіальних місць, пов’язаних з трагедією Голокосту на теренах Західної України (Янівський табір, Меморіал жертвам Голокосту в Раві-Руській) та Польщі (Меморіального комплексу «Майданек», Меморіалу в м. Белжець). Крім того, викладачі мали можливість ознайомитися з фондами, науковою та педагогічною діяльністю Єврейського історичного інституту (Варшава), Центру «Театр Брама Гродська»(«BramaGrodska – TeatrNN») (Люблін) та Центру міської історії Центрально-Східної Європи (Львів).

«Викладачі Бердянського державного педагогічного університету взяли участь у семінарі «Brama Grodzka». «Історія Голокосту на теренах Західної України та Польщі» – під такою назвою вийшов матеріал на сайті МОН України 15 жовтня 2015 р. в категорії «Новини областей».

Результативним було тривале перебування у ВНЗ Польщі професора *Марини Ґудзь*.

Наші викладачі та студенти здійснили й багато інших наукових візитів за кордон. Їх чисельність не дозволяє назвати всіх, тож лише, як приклади, назвемо поїздку наших філологів до Ягеллонського університету (Польща), участь доцента кафедри загального мовознавства та слов'янської філології *Світлани Корнієнко* у 53-му Літньому семінарі з болгарської мови і культури для іноземних болгаристів і славістів (Софія, липень 2015 р.), у роботі Міжнародної наукової конференції «Актуални проблеми на съвременната лингвистика» (Софія, 5–6 вересня 2015 р.).

17–25 жовтня 2015року кандидат історичних наук, доцент, завідувач навчальною археологічною лабораторією БДПУ *Валентина Папанова* взяла участь у Міжнародній науковій конференції «Крим та Північне узбережжя Чорного моря в археологічних дослідженнях 1956–2013» («Krym I północnewybrzeża Morza Czarnegow badaniach archeologicznych 1956–2013»), присвяченій підсумкам археологічних досліджень польських, українських, грузинських та російських учених.

Польські колеги подарували серію книжок для бібліотеки університету, з яких чотири випуски щорічника «Swiatowit» Інституту археології Варшавського університету та три випуски студій «Novensia» Інституту історії Варшавського університету. Книги будуть використані в навчальному процесі для підготовки студентів-істориків. *На сайті МОН України 29.10.15 р. в категорії «Новини» розміщена інформація під назвою «БДПУ на Міжнародній конференції у Варшаві».*

У V Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Мова і право: актуальні проблеми взаємодії» в Російській федерації взяли участь доценти Інституту філології та соціальних комунікацій *Алла Сердюк, Ганна Вусик, Тетяна Нікішина, Марія Чикіль*.

17–18 вересня 2015 р. доцент *Алла Сердюк* була учасником V Міжнародної наукової конференції «Південно-Західна Грузія (історія, археологія, етнологія)» в м. Батумі.

Професори *Вікторія Зарва, Ольга Гуренко, Лариса Казанцева* взяли участь у науковій конференції «Інклюзивна освіта в міжнародному порівнянні» (Віденський університет, Австрія, 5–9 липня 2015 року), де обговорювалися актуальні питання, пов’язані зі створенням інклюзивного середовища ВНЗ й одержали сертифікати учасника.

29 жовтня – 1 листопада професор *Ольга Новик* взяла участь у VI Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Діалог мов – діалог культур. Україна і світ» (Мюнхен).

Професор *Вікторія Загороднова* підготувала відгук на автореферат докторської дисертації здобувачки Т. М. Чечко (Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка).

З іншого боку, БДПУ виступив співорганізатором низки міжнародних форумів, проведених за кордоном. Зокрема, Міжнародної конференції “Problemsand Prospects of Territories’ Socio-Economic Development” (Ополє, Польща, 29 квітня – 3 травня 2015); 3-ої Міжнародної наукової конференції «Сучасні проблеми управління: економіка, освіта та охорона здоров’я» (Ополє, Польща, 19 – 23 листопада 2015 р.). Остання організована та проведена спільними зусиллями Вищої школи управління та адміністрації в Ополє (Польща) та БДПУ.

Результатом співпраці науковців Інституту педагогічної освіти Опольського Університету (Польща) та Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти БДПУ видано Україно-польський збірник наукових статей

«Україно-польські педагогічні студії» / Відпов. ред. *І. Г. Улюкаєва.* – Х. : Вид-во «Діса плюс», 2015. – 260 с.

В Інституті філології та соціальних комунікацій працює Центр гендерних досліджень (керівник – доцент *Марта Варикаша*). За результатами традиційного Міжнародного конкурсу на кращу наукову статтю з гендерної проблематики підготовлено до друку збірник.

Тіло як вистава: мистецькі проекції : [збірник наукових статей] / [гол. ред. М. Варикаша]. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 288 с.

Публікація монографії або підручника за кордоном

Монографія «Педагогічні бар'єри суб'єктів навчального процесу» професора *Ірини Глазкової* вийшла у світ у видавництві LAMBERT (Німеччина).

Олена Мартиненко опублікувала монографію «Педагогические условия формирования хореографических учений детей 5-6 летнего возраста в дошкольных учреждений» у видавництві LAP LAMBERT Academic Publishing

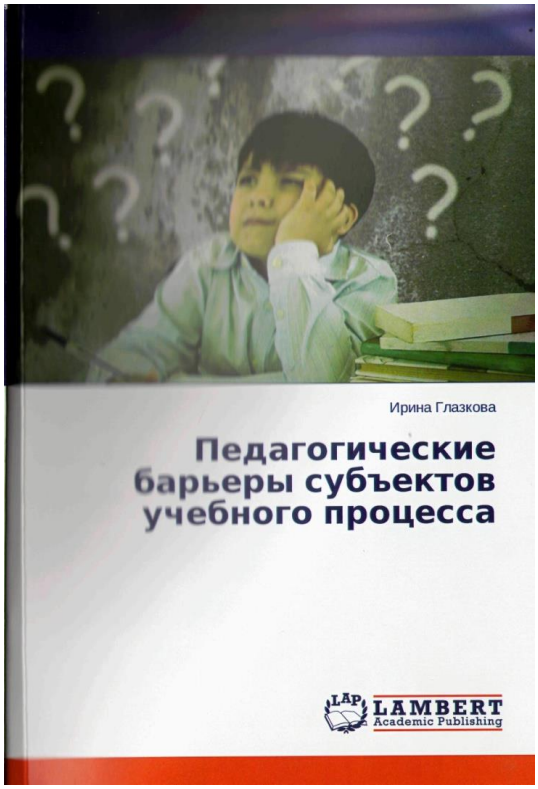

Зросла кількість закордонних статей. Тільки в Інституті філології та соціальних комунікацій БДПУ станом на 15 листопада було опубліковано 40 статей у закордонних виданнях, із них 23 мають імпакт-фактор. Для порівняння: за 2014 рік ці показники становили відповідно 35 і 9.

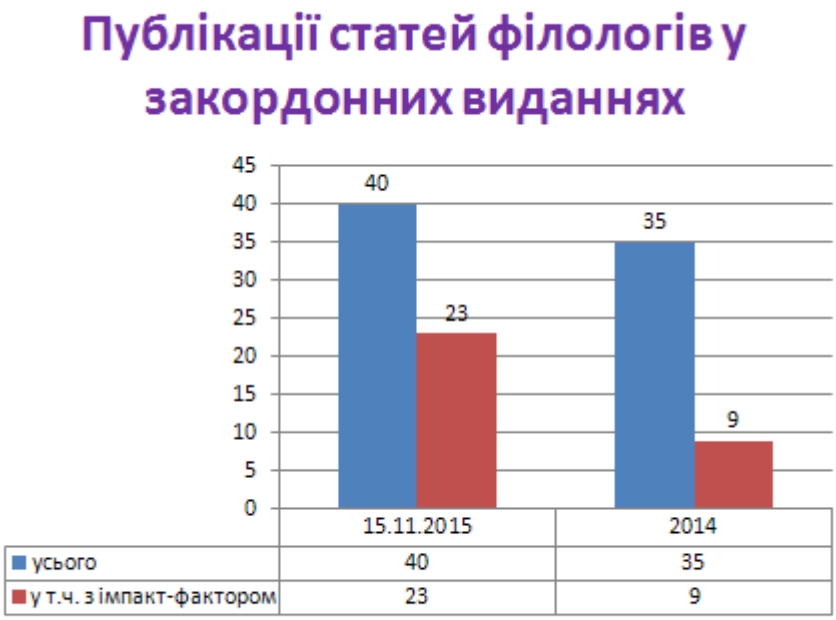

Студенти БДПУ мали можливість прослухати лекції іноземних фахівців. Зокрема, взимку та навесні 2015 р. у БДПУ громадська організація «Південно-східна асоціація практичних психологів та арт-терапевтів» провела **тренінги-телемости** «Дитяча травма: кризова терапія» і «Особливості психологічної допомоги дітям, що переживають втрату» для психологів, соціальних працівників, волонтерів, тощо. Тренеркою виступила дитячий психотерапевт із США *Магдалена Розенблюм*, яка працює в різних клініках Нью-Йорка. Організатори заходів – доцент кафедри психології *Ольга Фролова* та старший викладач кафедри прикладної психології та логопедії *Ольга Сербова*.

На першій сторінці МОН України в категорії «Новини областей» пройшла інформація 15.10.2015 р. під такою назвою: «Семінар в БДПУ «Стандарти журналістики в умовах військового конфлікту» про дводенний семінар в БДПУ, який проходив за підтримки Програми «Матра»

Міністерства закордонних справ Нідерландів. Теми, які обговорювалися на воркшопі, стосувалися особливостей висвітлення збройних конфліктів та громадських заворушень на території України, пошуку та перевірки джерел у період воєнного конфлікту, прав та обов'язків журналістів у період воєнної кампанії та інших проблем, які сьогодні стоять перед українським журналістом та суспільством загалом. Серед тренерів та експертів – *Володимир Мостовий,* засновник газети «Дзеркало тижня», та професор КНУ імені Тараса Шевченка *Валерій Іванов,* президент Академії української преси. Кожен учасник тренінгу отримав не тільки теоретичні знання й досвід, але й комплект наочних матеріалів та навчальний посібник Міхаеля Галлера «Репортаж», виданий Академією Української Преси та Центром Вільної Преси.

26 лютого в БДПУ пройшла **третя відкрита онлайн-лекція** професора *Ольги Богдашиної* (Велика Британія) з проблем аутизму «Комунікація та мовлення дітей-аутистів». Консультант з аутизму Європейського університету освіти та психології дитини Ольга Богдашина читає лекції в університетах Англії та Європи, є членом Національної британської науково-дослідницької групи «Аутизм». Вчена видала 8 книг з проблем аутизму, деякі з яких перекладені на 11 мов світу та використовуються як підручники в університетах. На конференцію запрошувалися та були присутні, окрім університетських учених та студентів, представники Бердянського Центру соціальної допомоги та реабілітації інвалідів «Турбота», Бердянської та Приморської районних психолого-медико-педагогічних консультацій, Бердянської школи-інтернату, матерів дітей-аутистів тощо. Подібні онлайн-лекції традиційно організовують та проводять викладачі кафедри прикладної психології та логопедії Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти БДПУ (*завідувач Олена Старинська*). Постійно вони беруть активну участь **у міжнародних програмах,** організованих незалежною міжнародною неурядовою організацією **«Savethe Children International»,** зокрема, у тренінгах для психологів, методистів, вихователів та працівників соціальних

служб міста у рамках «Програми психологічної підтримки дітей» (7–8 квітня 2015 року) та проекті «Heart: зцілення та навчання за допомогою мистецтва» (15–18 червня 2015 року) в м. Запоріжжі.

29 червня – 1 липня 2015 р. доценти Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ *Оксана Каліберда* та *Наталя Леміш* брали участь у роботі Всеукраїнської літньої школи з академічного письма англійською мовою для лінгвістів, організованої Міністерством освіти і науки України, Програмою імені В. Фулбрайта (США) за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні.

18-19 вересня 2015 року доцент *Катерина Петровська* пройшла навчання й одержала сертифікат тренера в межах тренінгової програми «Ведення випадку й оцінка потреб дитини та її сім'ї» (мета: підвищення професійної компетентності щодо алгоритму ведення випадку, порядку та особливостей здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї, яка опинилася в складних життєвих обставинах) за сприяння Міжнародної благодійної організації «Партнерство «Кожній дитині» та фінансової підтримки Посольства Фінляндії в Україні, благодійників платформи Global Giving, а 27-29 листопада 2015 року викладачка вже працювала тренером-модератором з її реалізації.

У травні 2015 р. на запрошення доцента *Дмитра Каменського* в БДПУ викладав *Іоан Ніл* – суддя, партнер юридичної фірми "Берч та Каракіолло" (м. Фенікс, штат Арізона, США).

Кафедрою іноземних мов і методики викладання БДПУ в рамках співпраці з німецькою службою академічних обмінів було запрошено професора Фрайбурзького університету(Німеччина) *Атанасіуса Мустакаса* з 10.09 по 15.12.2015 р. для читання лекцій та проведення практичних занять з «Практичної граматики німецької мови», «Діалектології німецької мови», «Історії німецької мови», «Перекладу з німецької мови», «Країнознавства Німеччини».

На засіданні вченої ради БДПУ 29 жовтня 2015 року одноголосно було

ухвалене рішення про присвоєння звання почесного професора БДПУ *Атанасіосу Мустакасу* (Німеччина) та *Алессандро Фігусу* (Італія).

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

CERTIFICATE
OF
HONORABLE PROFESSOR

Academic council of
BERDYANSK STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
October, 29, 2015 (record №4)

Prof. Alessandro Figus

has been awarded the title of "Honorable professor of Berdyansk State Pedagogical University"

The head of the academic council, Rector V. Zarva
Scientific secretary O. Popova

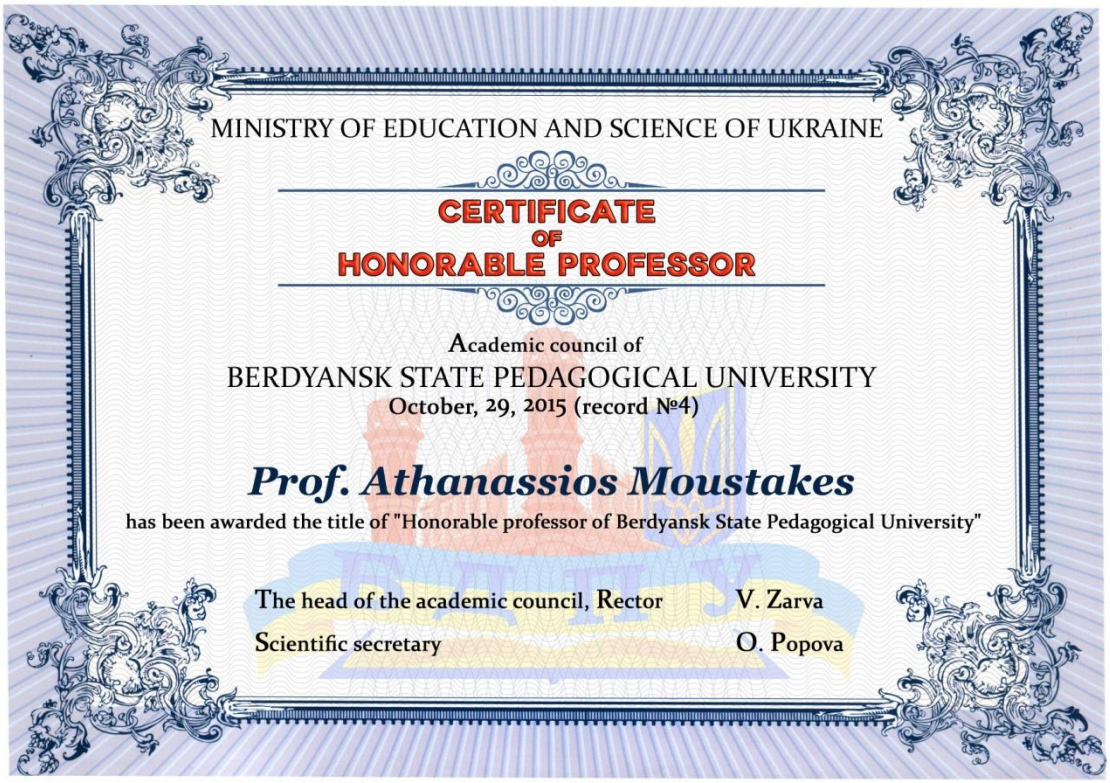
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

CERTIFICATE
OF
HONORABLE PROFESSOR

Academic council of
BERDYANSK STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
October, 29, 2015 (record №4)

Prof. Athanassios Moustakes

has been awarded the title of "Honorable professor of Berdyansk State Pedagogical University"

The head of the academic council, Rector V. Zarva
Scientific secretary O. Popova

У грудні 2015 р. до університету на запрошення голови грецького національного товариства Бердянська *Ірини Нагай* завітали викладачі з Греції для того, щоб організувати викладання в БДПУ новогрецької мови.

Від МОН Болгарії в Бердянську в товаристві болгарської культури «Родолюбие» працює *Лалка Демчева* (Габровський технічний університет), яка викладає дисципліни з болгаристики на кафедрі загального мовознавства та слов'янської філології БДПУ.

З нагоди святкування в Україні 10 листопада Всесвітнього дня науки в ім'я миру й розвитку відбулося нагородження переможців українського етапу міжнародного конкурсу *European Science Photo Contest* («Європейський конкурс наукових фотографій»), організованого вільною енциклопедією Вікіпедія. Конкурс проходив у два етапи: локальний (український) протягом жовтня за участі науково-популярних проектів «Дні науки» й «Моя наука». Доцент кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні Бердянського державного педагогічного університету *Яна Сичікова* та студент 42 групи факультету фізико-математичної і технологічної освіти *Сергій Ковачов* узяли участь в українському етапі конкурсу. Усього на конкурс було подано понад 1200 фотографій. З п'яти номінацій (загальна категорія, мікрофотографії, колажі, нефотографічні зображення, люди в науці) серед 160 найкращих світлин, відібраних Вікіпедією, шість належать нашим авторам. BBC Україна (веб-сайт Української служби Британської телерадіомовної корпорації) зробив власний рейтинг кращих наукових фото і визначив 9, куди ввійшли і роботи наших науковців. Переглянути їх можна за посиланням: http://www.bbc.com/ukrainian/multimedia/2015/11/151110_science_photo_contest_gallery_ko

«Бердянський державний педагогічний університет увійшов у топ - 10 переможців українського етапу міжнародного конкурсу EuropeanSciencePhotoContest (Вікіпедія)» – під таким заголовком на сайті

МОН України в категорії «Новини областей» 17 листопада пройшла ця інформація.

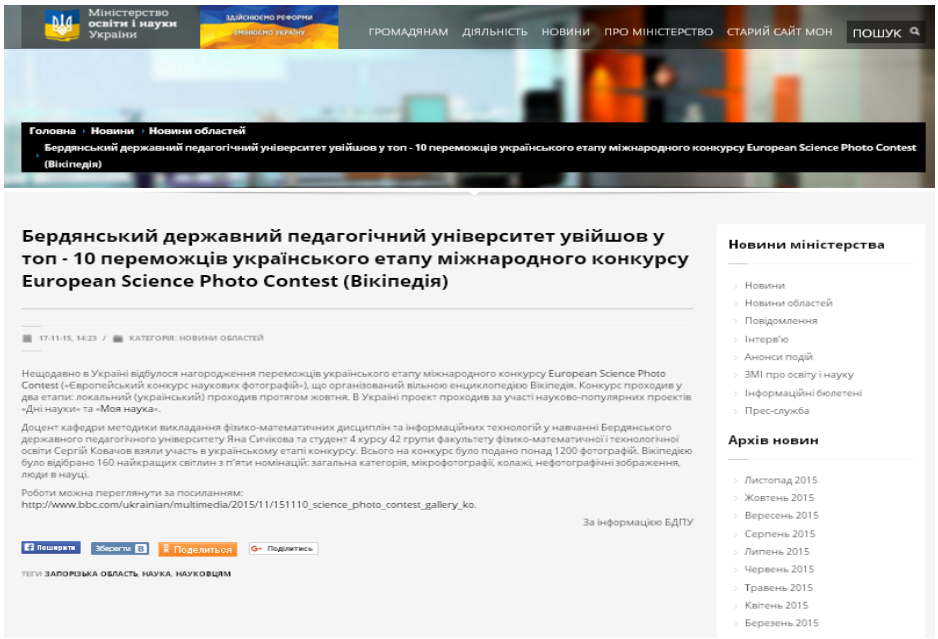

Зразковий народний фольклорний ансамбль БДПУ«Хуртовина» (керівник – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного виховання Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв БДПУ *Інна Пащенко*) став лауреатом XXVI Міжнародного фестивалю-конкурсу вокалістів «Осінній вернісаж» (14–15 листопада 2015 року, культурний центр «Пектораль», Дніпропетровськ), журі якого високо відзначило виконавську майстерність колективу й нагородило дипломом Лауреата I ступеня в номінації «Народний вокал» (V вікова категорія). Див.: *Бердянские ведомости. – 2015. – 26 листопада. – №48. – С. 2.*

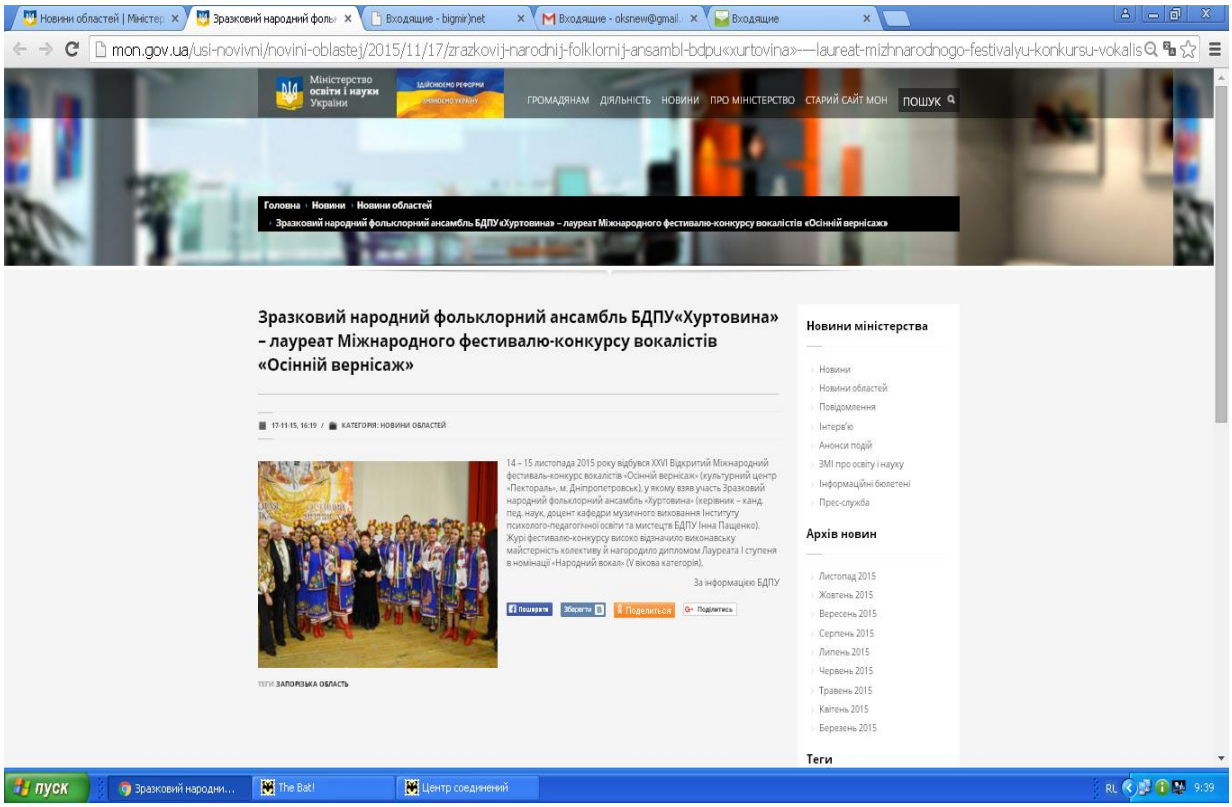

У серпні в місті Виноградів Закарпатської області проходив Міжнародний конкурс-фестиваль «Кришталеві грона» імені Андрія Гріги. Інститут філології та соціальних комунікацій представляв народний ансамбль народної пісні «Золотий гомін» (керівник – доцент *Олена Бузова*). Авторитетне журі відзначило ІІ премію *Євгенію Сєрих*, солістку «Золотого гомону».

Управління культури і туризму Маріупольської міської ради Донецької області за результатами міжнародного конкурсу, присвяченого роботі з обдарованою молоддю, нагородило наших викладачів *Тетяну Володько* і *Віру Бурназову* відзнакою «За відданість справі».

Велика увага була приділена **закордонним студентським практикам.** Вже традиційно більше 70 студентів нашого університету цього літа завдяки ініціативі та організаційним зусиллям доцента *Галини Казачковської* проходили зарубіжну практику в туристичних фірмах Туреччини. Укладено новий контракт – з компанією «Інтурист» - Томас Кук (Thomas Cook).

2 грудня 2015 р. за підсумками літньої практики студентів БДПУ в

туристичних компаніях Туреччини відбулася презентація «Турецьке літо 2015-го».

У серпні 2015 року за підтримки товариства болгарської культури «Родолюбие» організовані 2 поїздки студентів у Болгарію для мовленнєвого стажування (керівники – професор *Олена Колінько* та доцент *Ганна Вусик*).

На літній лінгвістичній практиці з 6 по 22 серпня 2015 року в Софійському університеті імені Святого Климента Охридського (Болгарія) перебувала група з 16 студентів та викладачів (*доценти Ганна Вусик, Тетяна Нікішина, Неля Павлик, Еліна Олійник; старший викладач Анастасія Носко)* Інституту філології та соціальних комунікацій нашого університету.

У цей же період професор *Олена Колінько* пройшла мовленнєву практику в Технічному університеті м. Габрово (Болгарія) й отримала відповідний сертифікат.

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ГАБРОВО

ИЗУЧАВАНИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ И ХОРАРИУМ

наименование	брой часове
Български език	30
Лингвистична практика български език	26
Лингвистична практика чужд език	24
История на България	24

МНЕНИЕТО ПРАВИ СИЛАТА

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ГАБРОВО

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО И СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Настоящото се издава в уверение на това, че

Елена Петровна Колинко

родена на 02.01.1956 г. в гр. Бердянск, Украйна

гражданка на Украйна

е завършила специализантски курс от 08.08.2015 г. до 21.08.2015 г. с общ брой учебни часове 30

По време на специализацията си е изучавала следните дисциплини:

1. Български език 10 часа
2. Българска литература 10 часа
3. История на българите 10 часа

Ръководител на курса Н. Славова

Директор на ДЕСО
/доц. д-р Д. Ивановска/

Рег. № 1017
гр. Габрово
21.08.2015 г.

Події, пов’язані із міжнародною діяльністю, регулярно висвітлюються в «Університетському Слові» та на сайті БДПУ, зокрема і в рубриці «Про нас знають у світі» (http://bdpu.org/pro_nas.html). Зараз відділ з координації міжнародних зв’язків (керівник – професор *Ігор Лиман*) готує щорічник «Міжнародна діяльність Бердянського державного педагогічного університету. Щорічний бюлетень. 2015рік».

Міжнародна діяльність БДПУ популяризується і через сайти структурних підрозділів університету. Зокрема, через тримовний сайт Науково-дослідного інституту історичної урбаністики (директор – професор *Вікторія Константінова*). За перший рік його роботи з матеріалами цього сайту ознайомились представники 64-х країн, за другий рік – вже 81-ї.

13 травня 2015 р. у БДПУ вже традиційно, восьмий рік поспіль, відбулася річна урочиста презентація міжнародної діяльності університету.

Звичайно ж, як і в минулому році, розгортання міжнародної діяльності проходить у досить непростих умовах. Зокрема, територіальна близькість Бердянська до зони АТО суттєво вплинула на відвідання університету нашими зарубіжними колегами.

Попри це, на ниві міжнародної співпраці нами зроблено чимало, але не можна зупинятись на досягнутому. Серед наших пріоритетних завдань на наступний рік – підписання нових міжнародних договорів, продовження участі БДПУ в програмах TEMPUS та Erasmus+, подання на проекти «ГОРИЗОНТ 2020».

3.НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА В БДПУ

Основним пріоритетом минулого року було питання постійного підвищення якості освіти в університеті, модернізації її змісту. Нині в Україні ведеться інтенсивний пошук і впровадження нових форм і методів навчання студентів. Однією з умов підвищення якості освіти є запровадження інноваційних методів навчання у ВНЗ як інструменту інтернаціоналізації вищої освіти України.

Упродовж року проведено в БДПУ низку заходів, спрямованих на покращення різних аспектів організації навчально-виховного процесу, про що свідчить успішна і результативна участь нашого університету на ряді міжнародних виставок.

У 2015 році університет брав участь у двох **міжнародних виставках.**

Зокрема, у VI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2015» (м. Київ, 12–14 березня 2015 року), де були представлені 750 навчальних закладів із 22 регіонів України, а також Латвії, Литви, Швейцарії, Польщі, Чехії, Франції, Великобританії, університет отримав високі нагороди.

1. Золотою медаллю в номінації «Інновації у розвитку міжнародної співпраці та презентація національної освіти у світовому та європейському освітньо-науковому просторі» нагороджені виконавці – члени проектної команди *Ігор Лиман, Наталя Захарова, Руслан Вербовий* (керівник – професор *Ольга Гуренко).* Диплом підписали міністр С. Квіт і президент НАПН України В. Кремень.

2. Наші науковці в процесі роботи виставки провели науково-методичні семінари: «Особливості організації самостійної роботи студентів у фаховій підготовці фізиків» (доповідачі: доцент кафедри фізики, кандидат фізико-математичних наук *Андрій Лазаренко*, завідувач кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні, доктор педагогічних наук, професор *Наталя Сосницька*); «Науково-методична підтримка закладів освіти: інноваційний зміст та форми» (доповідачі: завідувач кафедри прикладної психології та логопедії,

кандидат психологічних наук, доцент *Олена Старинська*, старший викладач цієї кафедри, кандидат психологічних наук *Ольга Сербова*). Доповідачам семінарів вручено Сертифікати про участь у виставці.

БДПУ був нагороджений дипломом за творчу працю з підвищення якості національної освіти (див.: *Костенко Л. БДПУ – Золота медаль! / Людмила Костенко // Південна зоря. – 2015. – №20. – 26 березня. – С. 15*).

Подяку «За вагомий особистий внесок і плідну організаторську діяльність з модернізації та оновлення галузі освіти» від організаторів виставки отримала ректор БДПУ, професор *Вікторія Зарва.*

20–22 жовтня 2015 р. в Києві БДПУ взяв участь у VII Міжнародному форумі **«Інноватика в сучасній освіті».** Результати:

1. Перемога професора *Людмили Коваль* у номінації «Електронний освітній ресурс» за електронний підручник «Методика навчання математики в початковій школі: теорія і практика» (автори – доктори пед. наук, професори *Людмила Коваль* та *Світлана Скворцова)*.

2. Диплом лауреата конкурсу І ступеня за підписом президента НА педагогічних наук України В. Кременя та директора Інституту

модернізації змісту освіти МОН України Н. Вяткіної в номінації «Психологічна допомога постраждалим в АТО та їх сім'ям» (робота виконана авторським колективом викладачів кафедри психології Інституту психолого-педагогічної совіти та мистецтв, завідувач – доцент *Олена Горецька*).

3. Диплом за підписом президента НА педагогічних наук України В. Кременя та директора Інституту модернізації змісту освіти МОН України Н. Вяткіної університтові за активне впровадження інноваційних технологій у процес навчання і виховання.

4. Подяки за підписом президента НА педагогічних наук України В. Кременя від організаторів виставки отримали ректор БДПУ, професор *Вікторія Зарва* за наполегливу працю та системну організаторську діяльність з інноваційного оновлення національної освіти та завідувач підготовчого відділення *Людмила Костенко.*

На сайті МОН України 28.10.15 р. пройшла інформація в категорії «Новини» «Бердянський державний педагогічний університет – лауреат І ступеня на Міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті».

Див. також: Костенко Л. Одні з кращих із поміж 578-ми / Людмила Костенко // *Південна зоря. – 2015. – №60. – 5 листопада. – С. 13*; *Рудько С., Сокол В., Харитонова Л. Підсумки конкурсів / Світлана Рудько, Віталій Сокол, Леся Харитонова // Освіта. – 2015. – 2–9 грудня. – С. 10–11.*

Сподіваюсь, що висока оцінка нашої праці спонукатиме й надалі педагогічну спільноту нашого університету до подальших звершень і бездоганного виконання поставлених державою і МОН України завдань.

Студенти університету постійно отримують академічні стипендії Президента України. Так, у І семестрі 2015-2016 навчального року їх призначено *Людмилі Солодар* (студентка ІІ курсу 204 групи Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти, напрям підготовки 6.010105 Корекційна освіта), *Анні Назаренко* (студентка ІІІ курсу 31-а групи Інституту філології та соціальних комунікацій, напрям підготовки 6.020303 Українська

мова і література), *Євгену Коробову* (студент ІІІ курсу 301б групи факультету комп'ютерних та енергозберігаючих технологій, напрям підготовки 6.010104 Професійна освіта).

Стипендію Верховної Ради України отримує *Сергій Ковачов* (студент ІІІ курсу 32-а групи факультету фізико-математичної та технологічної освіти, напрям підготовки 6.010103 Технологічна освіта).

Академічну стипендію Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з числа інвалідів отримує *Ганна Омеляненко* (студентка ІІ курсу 23 групи Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, напрям підготовки 6.030103 «Практична психологія»).

Стипендію Запорізької обласної ради отримує *Анастасія Макарова (*студентка ІІІ курсу 32б групи факультету економіки та управління, напрям підготовки 6.030508 Фінанси і кредит). Стипендію Запорізької обласної державної адміністрації - *Ірина Пархоменко* (студентка І курсу 11 групи факультету фізичного виховання, напрям підготовки 6.010201 Фізичне виховання).

Упродовж звітного року проведено низку заходів, спрямованих на покращення різних аспектів організації освітнього процесу, а саме:

- вченою радою університету в 2015 році схвалена та успішно реалізується «Концепція освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету на період до 2019 року»;
- сформовані «Профілі підготовки» кожної спеціальності та спеціалізації для здобувачів вищої освіти першого та другого ступенів (бакалавра та магістра);
- розроблені результати навчання в компетенціях для освітніх ступенів бакалавра та магістра;
- розроблені нові навчальні плани підготовки бакалаврів та магістрів (49) відповідно до наказу МОН від 26.01.2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/16 навчальний рік». Для цього були

укрупнені й оптимізовані певні дисципліни. Термін навчання в магістратурі збільшено до двох років, згідно з цим запроваджені відповідні програми;

- внесені зміни до робочих навчальних планів: для реалізації траєкторії вільного вибору студента аудиторне його навантаження становить для ступеня бакалавра 24 години, для ОКР спеціаліста – 20 годин, магістра – 16 годин. Це дозволить студенту бути мобільним, обирати навчальні курси поза розкладом. Навчальним відділом під керівництвом *Ольги Шубіної*, деканатами, завідувачами кафедр були скориговані навчальні робочі плани та зменшене аудиторне навантаження студентів. З 1 вересня 2015 року в університеті згідно з законом України «Про вищу освіту» навчальне навантаження викладачів не перевищує 600 годин;

- після скасування Наказу МОН № 774 від 30.12.2005 року, який зобов'язував усі університети впровадити кредитно-модульну систему організації навчального процесу з окремих напрямів (спеціальностей) та інші документи, із цим пов'язані, Міністерство освіти і науки України поставило завдання використовувати в повному обсязі Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему та її ключові документи (Інформаційний пакет/каталог курсів, Аплікаційна форма студента, Угода про навчання, Угода про практичну підготовку та зобов'язання про якість, Академічна довідка, Додаток до диплома). Це колектив викладачів університету виконував у 2015 році і працюватиме в наступному році;

- складено реєстри стандартів вищої освіти для всіх напрямів і спеціальностей як нормативної, так і варіативної складової;

- продовжена апробація використання дистанційних технологій навчання;

- посилено практичну складову підготовки майбутніх фахівців, розширено перелік активних методів навчання, осучаснено форми проведення занять;

- використовуються мультимедійні технології як невід'ємна складова у забезпеченні перспективних напрямів інформатизації навчального процесу;

- своєчасно оновлюється на сайті інформація щодо організації та науково-методичного забезпечення освітнього процесу;

- сформовано реєстр чинної в університеті нормативної документації та продовжується розроблення і її вдосконалення для регламентування організації навчального процесу й поліпшення його якості. Протягом 2014–2015 навчального року було затверджено 6 положень;

- професором *Ольгою Гуренко* і доцентом *Наталею Захаровою* розроблено Стратегічний план розвитку інклюзивної освіти в Запорізькому регіоні (червень 2015 року), який пройшов експертизу фахівців європейських ВНЗ;

- ведеться робота над удосконаленням упровадженої в університеті системи електронного документообігу АСК ВНЗ;

- замовлення дипломів у 2015 році здійснювалося за допомогою Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО), тому навчальним відділом, інститутами і факультетами здійснено великий обсяг робіт для введення до бази навчальних планів, результатів навчання, кваліфікацій тощо.

Якість підготовки майбутніх фахівців залежить насамперед від рівня компетентності викладацького складу вишу, що визначається, зокрема, володінням ними сучасними методиками викладання, педагогічною майстерністю тощо. Протягом 2015 року керівництво університету та структурних підрозділів постійно приділяло увагу підвищенню кваліфікації та стажуванню науково-педагогічних працівників. Відповідно до графіка пройшли стажування 34 науково-педагогічних працівники університету, що складає 11,3% від їх загального складу.

Підвищили кваліфікацію в Університеті менеджменту освіти в 2015 р. такі викладачі: завідувач кафедри-професор методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні *Наталя Сосницька,* завідувач кафедри-професор української мови та методики викладання *Раїса Христіанінова*, завідувач кафедри фундаментальних

інженерно-педагогічних дисциплін та інформатики *Олександр Антоненко*, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання *Сергій Єфімов,* доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання *Віра Бурназова,* старший викладач кафедри економічної кібернетики та фінансів *Яна Глазова,* доцент кафедри соціальних комунікацій *Людмила Кондакова,* старший викладач кафедри філософії та всесвітньої історії *Григор'єв Володимир*, доцент цієї кафедри *Таїса Захарченко* та ін.

У зв'язку із запровадженням нової спеціальності «Соціальна робота» викладачі кафедри соціальної педагогіки (професор *Ольга Гуренко, доценти Наталя Захарова, Сергій Улюкаєв, Катерина Петровська, Ірина Сизоненко)* з 26 травня по 26 листопада 2015 року пройшли піврічні курси підвищення кваліфікації за напрямом «Соціальна робота» в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова й одержали відповідні свідоцтва.

Викладачі кафедр прикладної психології та логопедії і соціальної педагогіки 20-24 червня 2015 року пройшли теоретико-практичний тренінговий курс (54 акад. год.) «Казкотерапія дитячих проблем і аналіз слов'янських казок» під керівництвом кандидата психологічних наук Разиди Ткач (викладач школи терапевтичної метафори психологічного центру м. Києва) й одержали сертифікати тренерів.

Стажування викладачів здійснювалося згідно з договорами з ВНЗ III–IV рівня акредитації: Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова, Запорізьким національним університетом, Херсонським державним університетом, Запорізьким інститутом післядипломної педагогічної освіти, Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького, Криворізьким державним педагогічним університетом, Українською інженерно-педагогічною академією, УМО НАПН України та ін.

Підвищення кваліфікації та стажування

Вид діяльності	Кількість осіб	
	всього	за кордоном
Запланована кількість осіб для проходження підвищення кваліфікації та стажування	24	-
Фактична кількість осіб, які пройшли підвищення кваліфікації та стажування	25	10
З них: - підвищення кваліфікації	21	
- стажування	4	10

У свою чергу кафедри університету в 2015 році стали базою для проходження стажування 19 викладачів навчальних закладів I–II рівня акредитації Запорізької області: Бердянського медичного коледжу, Бердянського економіко-гуманітарного коледжу БДПУ, ВСП «Бердянський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету», Бердянського машинобудівного коледжу та 13 осіб професорсько-викладацького складу вишів III–IV рівня акредитації: ЗНУ, Донбаського державного педагогічного університету, ХДУ, ЗОІППО, МДПУ імені Богдана Хмельницького. Підписані договори про двостороннє співробітництво з 5 вишами України.

Директор товариства з обмеженою відповідальністю «Ферро Мінералз» В. І. Киричинська в листі подякувала ректорату і викладачам БДПУ професору *Павлові Захарченку,* доценту *Михайлу Гриценку* за надану можливість участі в роботі семінару-тренінгу з підвищення професійної підготовки співробітників кампанії.

Глобалізаційні процеси та інтеграція України у світове співтовариство потребують нових підходів щодо реалізації оптимальних схем забезпечення академічної мобільності особи, що навчається, гнучкості в системі підготовки фахівців з метою їх адаптації до швидкозмінних вимог світового ринку праці, покращення якості освіти та підвищення конкурентоспроможності випускників. На першій вченій раді університету ректором поставлено завдання перед директорами, деканами й завідувачами

кафедр про узгодження навчальних планів магістерських програм подвійних дипломів.

Викладачі БДПУ беруть участь у різних всеукраїнських заходах. Зокрема, 10 лютого 2015 р. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація працівників дошкільної освіти» запросила голову її місцевого осередку, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри дошкільної освіти *Ларису Зайцеву* для участі в засіданні Координаційної ради. Програма передбачала зустріч з представниками МОН України, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, обговорення перспектив розвитку дошкільної освіти, семінар з ведення документації з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, презентація досвіду роботи дошкільного навчального закладу «Ялинка» Броварської міської ради щодо впровадження в практику роботи дошкільних закладів ідей В. Сухомлинського за допомогою засобів сучасних комп'ютерних технологій, ознайомлення зі змінами в законодавстві; відвідання дошкільних навчальних закладів Дарницького району Києва.

Крім того, професор *Лариса Зайцева* отримала грамоту від редакції науково-методичного журналу «Дошкільне виховання» (20 березня 2015 р., підписала головний редактор Ніна Андрусич) за перемогу в конкурсі «Освітні технології – 2014» як автор циклу занять для дітей середньої групи «Дошкільнятам про числа і цифри» (Палітра педагога. – №1, 3).

Керівництво Школи терапевтичної метафори «Доктор Казка» (м. Київ) висловило подяку директору Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти БДПУ професору *Ларисі Казанцевій* за підтримку і допомогу в організації та проведенні теоретико-практичного курсу «Казкотерапія дитячих проблем та аналіз слов'янських казок».

Систематично і якісно працює методична рада під керівництвом доктора педагогічних наук, професора *Наталі Сосницької*, регулярно проводяться методичні семінари для молодих викладачів БДПУ (зокрема, «Педагогічна техніка викладача ВНЗ», 23 березня 2015 р. та ін.).

Методична рада в цьому році зосередила увагу на впровадженні нового Закону України «Про вищу освіту» в освітній процес університету. Так, розглядалися питання про впровадження педагогічних інновацій та комп'ютерних технологій навчання; використання сучасних методів навчання для підвищення якості фахової підготовки; освітні технології та навчально-методичне забезпечення дисциплін як складових якості навчання; наповнення науково-методичною літературою сайту університету; рівень науково-методичного забезпечення та напрями підвищення ефективності проведення лекційних занять; науково-методичне забезпечення; види та оцінку індивідуальної роботи студентів; формування робочих навчальних планів; результати роботи кафедр з оновлення робочих програм з практики та наповнення навчально-методичного комплексу з практичної підготовки студентів тощо.

За 2015 рік методичною радою було рекомендовано до друку 30 навчально-методичних посібників, 2 навчальні програми. Зокрема:

1. *Ткачова Н., Пащенко І.* Педагогічна практика з музичного мистецтва: зміст, структура : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів (за кредитно-трансферною системою) / Наталія Ткачова, Інна Пащенко. – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітоп. міської друкарні, 2015. – 216 с.

2. Матвєєва О. В. Сучасне музичне мистецтво : навч. пос. / *Ольга Вікторівна Матвєєва.* – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – 312 с.

3. Вища освіта та Європейський освітній простір : навч. посібник / *Василь Крижко, Марк Елькін, Ольга Старокожко, Ксенія Тільчарова, Ольга Грицайова.* – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – 448 с.

4. Дубінець І. Курсові та магістерські роботи для студ. спец. «Музичне мистецтво» : навч. посібник / Ірина Дубінець. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2015. – 96 с.

5. *Зайцева Л. І.* Методика організації індивідуальної роботи в процесі формування у дітей дошкільного віку елементарної математичної

компетентності : навч.-метод. посібник / Лариса Зайцева. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 240 с.

6. *Улюкаєва І. Г.* Історія дошкільної педагогіки : навч. посіб. / І. Г. Улюкаєва. – Х. : Вид-во «Діса плюс», 2015. – 354 с.

7. *Мороз-Рекотова Л. В.* Культура мовлення та виразне читання / Л. В. Мороз-Рекотова. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015. – 222 с.

8. Вступ до спеціальності / Катерина Щербакова, Лілія Макаренко. – 2-е вид., оновл. – Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015. – 180 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист №1.4/18-Г-918 від 13.06.2007 р.).

9. Комплект програм з фахових дисциплін за кредитно-трансферною системою за напрямом підготовки 6.010101 Дошкільна освіта / з*а ред. Л. І. Зайцевої.* – Х. : Вид-во «Діса плюс», 2015. – 330 с.

10. Є.Ф. Соботович. Вибрані праці з логопедії // Уклад. Тищенко В.В., Линдіна Є.Ю. – К.: Видав. Дім Дмитра Бураго, 2015. – 308 с.

У звітному році зафіксовано загалом позитивну динаміку видання навчально-методичних праць і розміщення на сайті університету навчально-методичних матеріалів: створено ресурс «Електронний навчально-методичний комплекс», куди ввійшли робочі програми, навчальні посібники, конспекти лекцій, плани практичних і семінарських занять, методичні вказівки до лабораторних, практичних, самостійних робіт; контрольні завдання, питання до заліку, екзамену, самостійної роботи; екзаменаційні білети до різних дисциплін, критерії оцінювання. Усі документи систематизовано за назвами кафедр університету, дисциплінами. Навчальним відділом постійно аналізується наявність розміщення кафедрами матеріалів на сайті університету. Станом на 01.10.2015 року середній показник по університету становив 81%.

П’ять кафедр університету вчасно стовідсотково розмістили навчальні матеріали на сайті БДПУ: кафедра української літератури та

компаративістики (завідувач професор *Ольга Новик),* методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій (завідувач професор *Наталя Сосницька),* зарубіжної літератури та теорії літератури (завідувач доцент *Ірина Співак*), історії України (завідувач професор *Ігор Лиман)* та соціальних комунікацій (завідувач доцент *Юлія Мельнікова*). 12 кафедр розмістили матеріалів більше середнього показника по університету, а решта – від 57 до 80%.

За останні кілька років інформаційні ресурси університету перетворилися на невід'ємний атрибут навчального та наукового життя. Поліпшення якості навчання, його інтенсифікація і перехід на нові технології потребують упровадження різноманітних автоматизованих навчальних систем. Викладачами факультету комп'ютерних та енергозберігаючих технологій розроблено 125 навчальних курсів на основі безкоштовної платформи Moodle. Для регуляції процесу створення електронних матеріалів та визнання їх методичними працями розробляється «Положення про електронні навчальні видання БДПУ».

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в університеті здійснюється контроль за якістю організації навчального процесу; викладання і результатів навчання; кадрового та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу.

Відповідно до наказів ректора двічі на рік проводяться ректорські контрольні роботи для виявлення рівня залишкових знань студентів. Результати виконання контрольних робіт у квітні 2015 року показали, що студенти мають достатньо високий рівень залишкових знань. Середній показник по університету: абсолютна успішність складає 99 %, якість навчання – 57%, середній бал – 3,7. Результати контрольних робіт аналізуються відповідно до акредитаційних вимог. Абсолютна успішність та якість знань студентів відповідає нормативним вимогам.

Абсолютна успішність
(літня сесія)

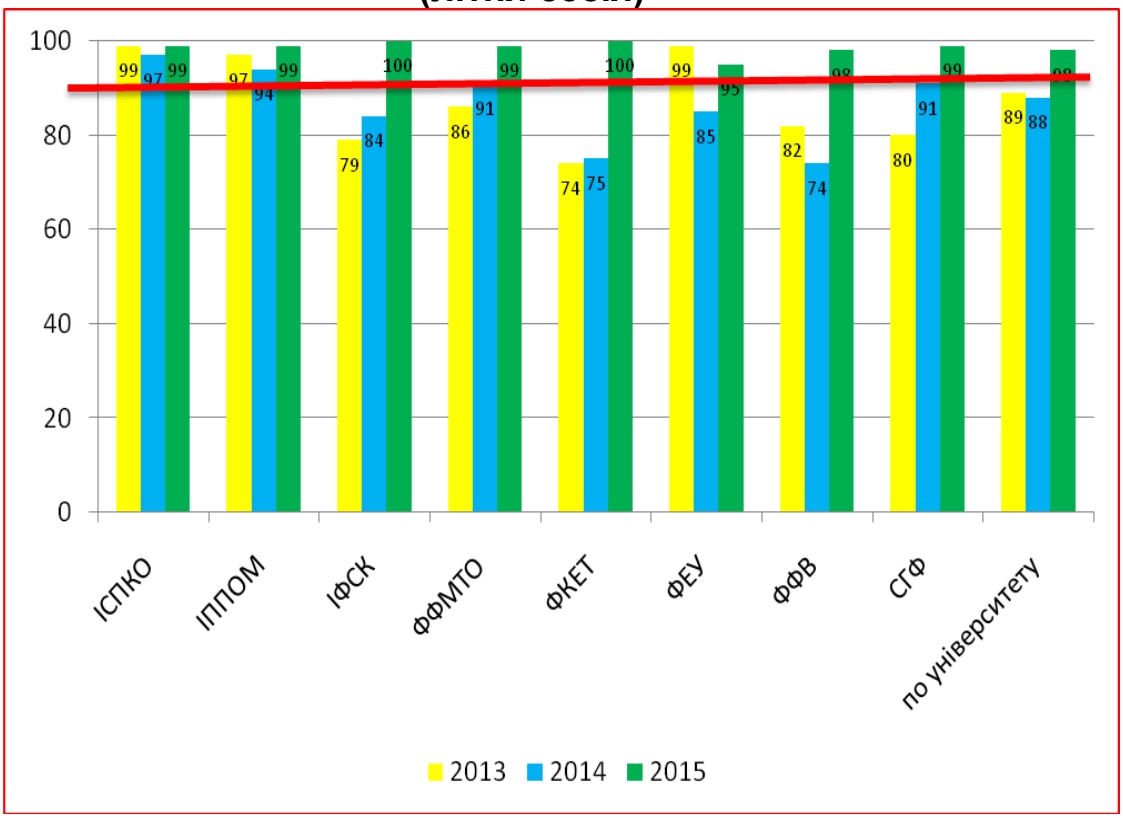

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в університеті підсумкова атестація здійснювалася за новим «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Бердянському державному педагогічному університеті», затвердженим наказом №37 ректора від 27.02.2015 р. Екзаменаційні комісії здійснили перевірку науково-теоретичної та практичної підготовки випускників університету і зробили висновки, що вони засвоїли необхідний обсяг знань, умінь та навичок.

Абсолютна успішність
(зимова сесія)

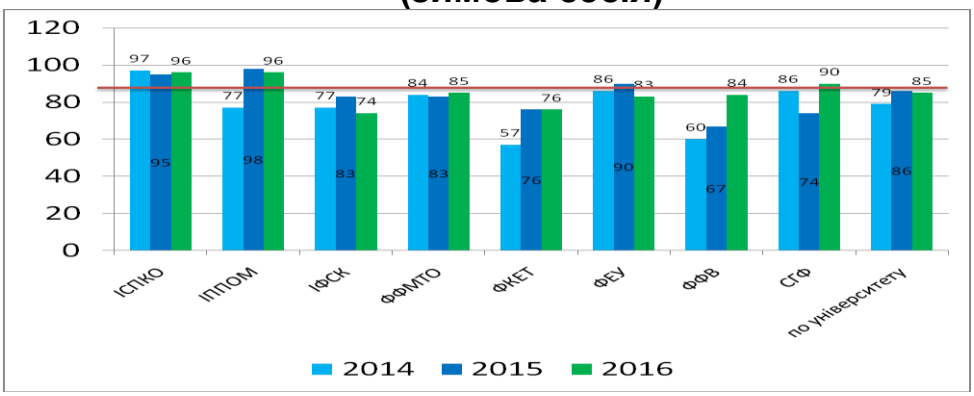

У 2015 році за всіма формами навчання 2276 студентів закінчили відповідний цикл навчання, здобули вищу освіту за вказаним ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) і отримали дипломи встановленого зразка. У цьому році відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від №193 всі випускники отримали додатки до диплому про вищу освіту європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT).

Здобули базову вищу освіту й отримали диплом бакалавра (першого ступеня) 1129 випускників (з них 41 (3,6%) – з відзнакою); повну вищу освіту та отримали дипломи спеціаліста 928 випускників (з них 86 (9%) – з відзнакою) та 219 магістрів (з них 58 (26%) – з відзнакою).

Випускники денної та заочної форм навчання у 2015 році виконали і захистили 808 випускних робіт на здобуття ступенів «магістр», «бакалавр» та освітньо-кваліфікаційного «спеціаліст». Якість наукових досліджень та рівень захисту цих робіт екзаменаційні комісії оцінили так: 362 роботи – на «відмінно» та 247 робіт – «добре». Отже, якість знань студентів на захисті випускних робіт склала 88 %.

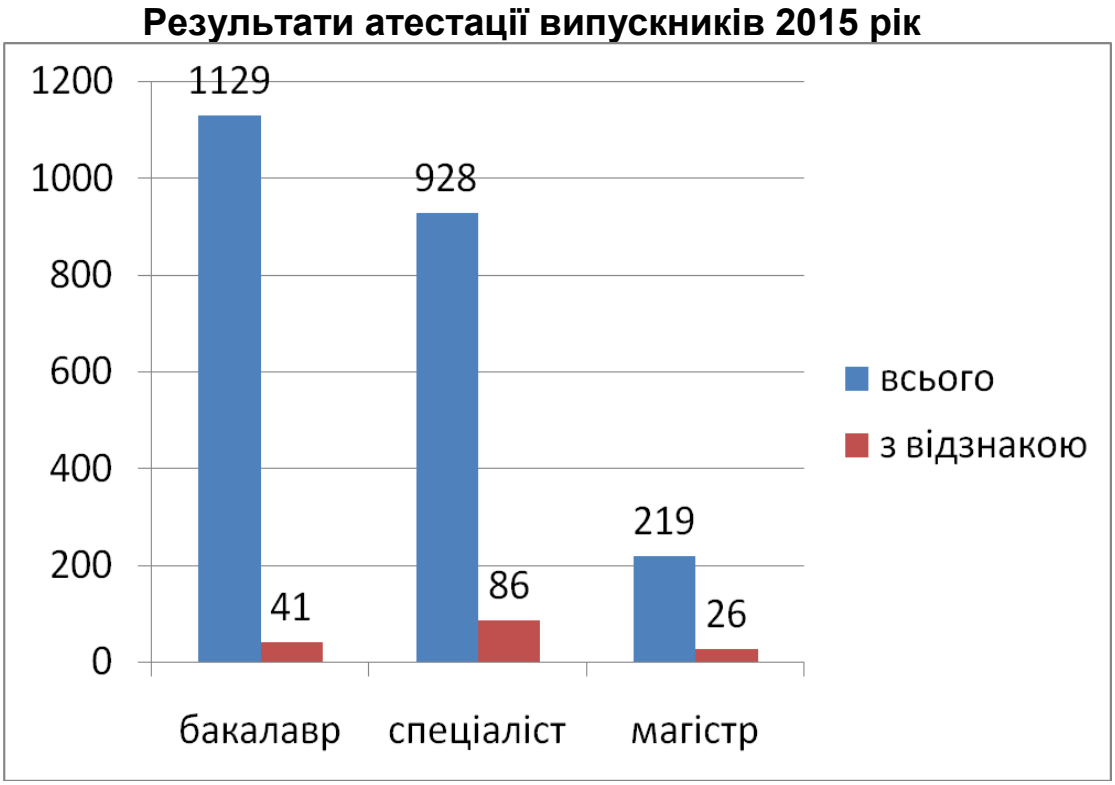

Тематика випускних робіт була актуальною, мала експериментальний характер, відповідала напрямкам наукових досліджень випускових кафедр. Рівень професійної підготовки і якість знань випускників відповідали акредитаційним вимогам.

Контингент студентів на 01 січня 2016 року

	денна	заочна
Бакалавр	2070	1838
Спеціаліст	266	493
Магістр	176	100
Разом:	2512	2431

Загальна кількість студентів-випускників, що навчалися за державним замовленням у 2015 році, становила 294 осіб. Наприклад, станом на 07.07.2015 р. вже працевлаштовані 281 випускників, що становило 95,57% від загальної кількості, з них 75 осіб працюють у сільській місцевості. У першу чергу працевлаштовані діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (16 осіб).

В університеті розроблено і впроваджено власну систему працевлаштування випускників, яка переважно забезпечує їх першими робочими місцями за фахом. Відповідально виконує свої обов’язки провідний фахівець відділу з працевлаштування студентів *Тетяна Черемісіна.* Так, за три останні роки працевлаштовано відповідно 95,9%, 93,25% та 95,8% студентів, які навчалися за державним замовленням. Проте варто згадати і Постанову уряду №216, якою скасовано обов’язкове працевлаштування випускників вишів, які навчалися за кошти державного бюджету.

Головами ЕК у звітному році було запрошено до Запорізького національного університету директора Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ доцента *Аллу Сердюк*, професора *Ірину Алєксєєнко*; професора *Ігоря Лимана* (до Краматорська); до Маріупольського державного

університету – доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри дошкільної освіти *Ларису Зайцеву.*

Регулярно підтримується зв'язок з учителями міста і району, учнями шкіл, дошкільними закладами тощо. Викладачі кафедри соціальних комунікацій (завідувач доцент *Юлія Мельнікова)* підтримали проведення й увійшли до складу журі ІІІ міського фестивалю-конкурсу шкільних прес-центрів, який проводився в рамках проекту «Знай права» (див. : *Тисленко Ю. Пресс-волна–2015 / Юлия Тисленко // Південна зоря. – 2015. – 2015. – 26 березня. – С. 1, 15*)

25 березня 2015 р. на базі БДПУ кафедра української літератури та компаративістики, відділ освіти Бердянська, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (модератор – *Ольга Харіна*) провели Третій регіональний науково-практичний семінар «Актуальні тенденції викладання української літератури».

З метою вдосконалення мовленнєвої культури вихователів дошкільних навчальних закладів міста Бердянська в дошкільному закладі № 34 «Оленка» пройшло засідання методичного об'єднання вихователів дітей 5 року життя «Формування комунікативно-мовленнєвої компетенції педагогів як важливої складової професійної компетентності». Активну участь у ньому взяла старший викладач кафедри дошкільної освіти Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти *Леся Мороз-Рекотова*. Обговорення теоретичних питань сприяло актуалізації знань та підвищенню рівня культури мовлення. Вихователі вчилися визначати та виправляти помилки у власному мовленні. Активність слухачів семінару довела, що вони люблять українську мову, не байдужі до чужого і власного мовлення. Під назвою «Майстер-клас «Методики саморозвитку комунікативно-мовленнєвої культури педагога»» пройшла інформація на сайті МОН України в категорії «Новини областей» 10 грудня 2015 р.:

Викладачі Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти БДПУ (директор – професор *Лариса Казанцева*) провели низку заходів для

керівних кадрів загальноосвітніх навчальних закладів Бердянського району, за що відділ освіти Бердянської районної державної адміністрації висловив їм подяку. Див. про це в статті «*Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності» (Південна зоря. – 2015. – №60. – 5 листопада. – С. 12).*

В університеті урочисто шанують викладачів, які багато років пропрацювали на освітянській ниві (див.: *Владимир Котляр отметил 55-летие преподавательской деятельности // Бердянские ведомости. – 2015. – 8 октября. – С. 2.); в*идаються книжки, присвячені ювілеям кафедр університету, зокрема: *Вчитель, який живе музикою. 50-річний шлях кафедри музичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. – Бердянськ, 2015. – 100 с.*

2015 рік був плідним на нагороди для наших студентів. Так, студент 3 курсу факультету фізико-математичної та технологічної освіти *Сергій Ковачов* посів 2 місце в Міжнародному конкурсі з веб-дизайну та комп'ютерної графіки, організованому Вінницьким національним університетом.

Студент факультету комп'ютерних та енергозберігаючих технологій *Євген Заволока* посів 4 місце в II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Інформатика» в номінації «Інженерні науки».

Студент 5 курсу факультету фізико-математичної та технологічної освіти *Юрій Приходько* посів 3 місце у II турі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Технологічна освіта».

Команда студентів факультету комп'ютерних та енергозберігаючих технологій у складі: *Євген Коробов, Євген Заволока, Роман Луценко, Арсен Тагмазян*– посіла 4 місце з 113 можливих у Південному регіоні і 2 місце з 34 можливих по групі навчальних закладів Запорізької області в 1-ому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування. До речі, 11 студентів БДПУ впродовж останніх п'яти років стали призерами II туру Всеукраїнської студентської олімпіади.

Студенти університету щорічно брали участь у Міжнародному конкурсі знавців української мови імені Петра Яцика та Міжнародному мовно-літературному конкурсі імені Тараса Шевченка. Так, студентка 4 курсу Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ *Ганна Назаренко* посіла почесне І місце в обласному етапі XVI Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика серед студентів філологічних спеціальностей, студентка 2 курсу Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв *Тетяна Афанасьєва* виборола ІІІ місце серед студентів нефілологічних факультетів.

12 грудня 2015 року в Запоріжжі відбувся обласний етап VI Міжнародного конкурсу знавців української мови Петра Яцика для учнів загальноосвітніх шкіл, студентів професійних навчальних закладів та університетів. Студентки Бердянського державного педагогічного університету вибороли призові місця: студентка IV курсу Інституту філології та соціальних комунікацій *Анна Назаренко* посіла 1 місце серед студентів філологічних факультетів Запорізької області; студентка ІІІ курсу Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв БДПУ *Тетяна Афанасьєва* – ІІІ місце серед студентів нефілологічних факультетів.

«Студенти Бердянського державного педагогічного університету перемогли в обласному етапі VI Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика» – під таким заголовком вийшла інформація 14 грудня 2015 р. на сайті МОН України в категорії «Новини областей».

Євген Коробов, студент 402 гр. факультету комп’ютерних та енергозберігаючих технологій, брав участь у ІІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування 12 вересня 2015 р. в Запорізькому національному університеті.

19 грудня 2015 р. в обласному етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка Запорізької області студенти Бердянського державного педагогічного університету вибороли призові місця в трійці найкращих:

Мирослава Луценко, студентка Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ, посіла ІІ місце серед студентів-філологів (керівники – професор *Ольга Новик,* старший викладач *Ольга Харіна*); *Єлизавета Демидченко*, студентка факультету фізичного виховання, – ІІІ місце серед студентів нефілологічних дисциплін (керівник – доцент *Валентина Юносова).*

На сайті МОН України в категорії «Новини областей» пройшла інформація про цих переможців 21 грудня 2015 р.

Викладачі кафедри хореографії *Наталя Кривунь і Юлія Тараненко* разом із Зразковим ансамблем естрадного танцю «МарЛен» отримали дві грамоти за перші місця у обласному фестивалі-конкурсі «Веселі закаблуки» (14.11.2015, Запоріжжя).

Практика як форма професійної підготовки студентів є частиною Галузевого освітнього стандарту й проводиться відповідно до «Положення про практики в Бердянському державному педагогічному університеті» (затверджено наказом ректора від 26.12.2013 №198). Незважаючи на зміни графіку навчального процесу в цьому навчальному році, програми практик виконані в повному обсязі. Результати практики показали достатньо високий рівень знань студентів, що відповідає державним вимогам.

Серед усіх видів практики студентів соціально-гуманітарного факультету (декан – доцент *Тамара Макаренко)* особливе місце відведено археологічній практиці (керівник – кандидат історичних наук, доцент *Валентина Папанова*). Щорічно між БДПУ та Інститутом Археології Національної Академії наук України підписується договір про проходження практики студентів у складі його експедицій.

Цього року студенти першого курсу соціально-гуманітарного факультету (напрям підготовки: 6.020302 «Історія») Бердянського державного педагогічного університету з 20 липня по 2 серпня вперше проходили археологічну практику на розкопках античної Тіри в складі Білгород-Тірської експедиції Інституту Археології НАН України (м. Білгород-Дністровський, Одеська обл.). За два тижні група виконала

повністю програму практики від установки табору до камеральної обробки матеріалу. Студенти прослухали лекції співробітників експедиції та побували на екскурсії в Аккерманській фортеці.

Разом з практикантами Тіру розкопували і студенти старших курсів та випускники БДПУ – викладачі Бердянського Муніципального ліцею *Віктор Дімітров* та *Федір Каїра,* які цікавляться археологією. Група була нагороджена грамотою за роботу на розкопках від начальника Білгород-Тірської експедиції, заввідділом археології Північно-Західного Причорномор'я Інституту археології НАНУ, кандидата історичних наук *Т.Л. Самойлової* та отримали запрошення на розкопки на наступний рік.

Інформація про цю практику від 4.08.2015 р. розміщена на сайті МОН України. По телебаченню «Юг» 14–15 серпня 2015 р. пройшов матеріал про результати цієї практики, в якому давали інтерв'ю ректор *Вікторія Зарва* і керівник практики *Валентина Папанова*.

З 21 серпня експедиція археологів БДПУ продовжувала розкопки на курганах біля с. Дмитрівка Бердянського району. Третій рік поспіль археологічна експедиція, створена на базі соціально-гуманітарного факультету, розкопує курганний могильник №2701 (поблизу с. Дмитрівка Бердянського району). У складі експедиції працюють студенти всіх курсів соціально-гуманітарного факультету та волонтери.

У 2015 році до складу експедиції на підставі договорів про співпрацю між Навчально-науковою лабораторією археологічних досліджень Запорізького національного університету, Муніципальним ліцеєм та навчальною археологічною лабораторію БДПУ увійшли від ЗНУ доцент *Геннадій Тощев,* аспіранти *Рошко Катерина та Андрій Тощев,* від Муніципального ліцею – наші випускники *Віктор Дімітров та Федір Каїра* (див.: *Токовенко А. Бердянские археологи исследовали «Степную пирамиду» // Бердянские ведомости. – 2015. – №40. – С. 16*).

12 жовтня студенти-археологи звітувалися про проведення польового сезону 2015 р. в актовій залі БДПУ (див.: *Рябоволик Ю. В БГПУ археологи*

отчитались о полевом сезоне–2015 / Юлия Рябоволик // Південна зоря. – 2015. – №53. – 15 жовтня. – С. 3).

Цьогорічні практики засвідчили, що під час підготовки студентів необхідно звернути увагу на формування в них індивідуального викладацького стилю, подолання мовних бар'єрів, вміння користуватися новітніми комп'ютерними технологіями. Доцільно активізувати майбутніх фахівців на участь у наукових конференціях та творчих проектах.

На ім'я ректора надійшов лист-подяка від директора Центру дитячо-юнацької творчості Бердянської міської ради Запорізької області керівникові виробничої практики БДПУ *Ніні Смирновій* за співпрацю в організації вожатсько-волонтерського руху для потреб Центру дозвілля з денним перебуванням (№40 від 18.06.2015 р.).

Крім того, директор Бердянської спеціалізованої школи І–ІІІ ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов №16 *Наталя Кондратюк* висловлює щиру подяку за активну роботу студентів Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв БДПУ *Юлії Козінець, Ілони Чернишової, Наталії Никонець, Наталії Мельничук* у волонтерському загоні літніх мовних таборів *(*керівник – доцент *Лада Чемоніна)* (№240 від 23.06.2015 р.).

Повне інформування всіх учасників навчального процесу та відкритість мають стати запорукою успішного розвитку БДПУ.

На початку навчального року було запропоновано на засіданнях вчених рад інститутів/факультетів проаналізувати стан професійно-практичної підготовки і спрямувати роботу на розроблення нових підходів до її реалізації, перетворення нашого університету на партнера роботодавців, зацікавлених у кінцевому і якісному результаті, зокрема:

- забезпечити вдосконалення наскрізних та безперервних програм практик та впровадження їх у навчальний процес;
- сформувати систему галузевих зв'язків між університетом та роботодавцями для забезпечення здобуття студентами професійних навичок під час проходження виробничої практики;

- розробити і запровадити систему ранньої адаптації випускників на первинних посадах.

У 2015 р. викладачі БДПУ брали участь у роботі різних навчально-методичних конкурсів, комісій, експертних рад. Так, професор *Костянтин Баханов* узяв участь як член журі в проведенні II Міжнародного студентського турніру з історії, який проводився на базі Київського університету імені Бориса Грінченка (4-6 листопада); професор *Вікторія Зарва* була членом науково-методичної комісії з журналістики МОН України; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії *Тетяна Сердюк* узяла участь у роботі журі обласного конкурсу народної хореографії ім. Ю. Большакова, за що отримала подяку від обласного методичного центру культури і мистецтва Запорізької обласної ради; викладачі кафедри соціальних комунікацій БДПУ *Ксенія Лукач і Руслан Вербовий* виступили суддями на четвертому шкільному фестивалі-конкурсі «Пресс-волна–2015» (див.: *Тесленко Ю. Четвертая «Пресс-волна–2015» / Юлия Тесленко // Південна зоря. – 2015. – №69. – 3 грудня. – С. 12*).

Отже, система організації навчального процесу в університеті відповідає нормативно-правовим вимогам до вищої освіти в Україні, спрямована на інтеграцію до Європейського та світового освітнього простору, забезпечує державну гарантію якості освіти фахівцям, підготовленим в університеті і, разом з тим, вимагає цілеспрямованої роботи всіх структурних підрозділів, насамперед, кафедр.

Навчальне середовище нашого університету поступово переходить на якісно новий етап свого розвитку, який передбачає реалізацію індивідуальної навчальної траєкторії, активне впровадження сучасних форм навчання, зокрема – дистанційних та інших цифрових технологій навчання, широке залучення інформаційних ресурсів тощо. Долаються стереотипи у ставленні значної частини викладачів університету до використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі вишу.

Викладачі БДПУ виконують завдання, визначені на вченій раді університету перед початком нового навчального року, з упровадження для абітурієнтів і студентів онлайн-курсів. Це вимога долучитися до вже існуючих платформ масових безплатних онлайн-курсів, наприклад, «Prometheus», де можна поділитися своїм досвідом. Кожен курс цього проекту складається з відеолекцій та інтерактивних задач, які дозволять закріпити отримані знання, а також форуму, на якому студенти зможуть поставити питання викладачеві, спілкуватися між собою.

Колектив БДПУ працює над виконанням завдання, яке ставить заступник міністра Інна Совсун: «…виші мають створити таку систему забезпечення якості освіти, щоб залишалися кращі викладачі, які володіють іноземними мовами, обмінюються досвідом з іноземними колегами, друкують праці за кордоном» («У вишах залишаться викладачі, які запропонують якіснішу освіту» // Урядовий кур'єр. – 2015. – №108. – 18 червня. – С. 5).

4.Робота Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації в 2015 р.

Відповідно до ліцензії з підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів, яку університет отримав у 2013 році, йде підготовка навчально-методичних комплексів з усіх напрямів підвищення кваліфікації.

Згідно з ліцензією проводиться набір слухачів на перепідготовку за спеціальністю 7.03010301 «Практична психологія», де вони отримують другу вищу освіту за півтора роки. У 2015 році на перепідготовку з цієї спеціальності вступив 21 слухач на контрактну форму навчання.

З 01.02.2016 року планується підвищення кваліфікації 148 особи керівних та педагогічних кадрів шкіл та ДНЗ Волноваського району Донецької області та Маріуполя.

За період з січня по листопад 2015 року видавнича дільниця ЦППК надрукувала:

– 11 навчальних посібників (197 примірників);
– 4 монографії (60 примірників);

– збірники наукових праць, збірники тез доповідей, збірник навчальних програм – 180 примірників;

– бланки документів для відділів університету загальною кількістю понад 1800 аркушів;

– план роботи БДПУ – 5 примірників.

Загальний обсяг надрукованих сторінок – 48100 копій.

На 2015 рік було отримано 10 номерів ISBN, використаних у повному обсязі.

Подяка

Висловлюємо сердечну вдячність
колективу
Бердянський державний педагогічний університет
за співпрацю і взаєморозуміння, самовіддачу і наполегливість, благородну любов і турботу, мудрість і терпіння, віддане служіння улюбленій справі і високий професіоналізм у роботі зі слухачами з числа зареєстрованих безробітних з метою підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці та з нагоди **25**-ої річниці служби зайнятості України.
Нехай людська шана не минає, а всі добрі справи будуть визнані.

Директор
Запорізького обласного
центру зайнятості І.О. Дуднік

грудень 2015 року

© ТОВ "СВІТ ПОЗДОРОВЛЕНЬ" Г-451

5.ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ БДПУ за 2015 рік

Основним напрямом діяльності підготовчого відділення є профорієнтаційно-педагогічна робота з учнями, організація методичної та практичної допомоги випускникам загальноосвітніх та інших навчальних закладів у їхньому самостійному оволодінні провідними ідеями, технологією підготовки до незалежного оцінювання якості освіти та вступу у ВНЗ України.

Підготовче відділення БДПУ протягом року здійснювало свою роботу відповідно до затвердженого плану.

1. Виставкова діяльність.
2. Профорієнтаційні заходи.
3. Підготовчі курси.
4. Розробка й розповсюдження рекламної продукції.
5. Підготовка та проведення “Дня відкритих дверей».

Плани профорієнтаційної роботи складаються як на підготовчому відділенні, так і на кожному факультеті та інституті.

На всіх факультетах та інститутах, на кафедрах визначені відповідальні за профорієнтаційну роботу, що дозволяє якісно організувати її.

У 2015 році підготовче відділення разом з ректоратом та керівниками факультетів та інститутів, організувало та взяло участь у двох міжнародних виставках: VI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2015»(Київ, 12-14 березня 2015 р.) та VII Міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті» (Київ, 20-22 жовтня 2015 р.).

У 2015 році був проведений цикл **профорієнтаційних заходів:**

- вересень 2015 р. – профорієнтаційна робота в школах Бердянська;
- 06.11.15 р. – участь у заході «Випускник-2016» (смт. Веселе, Веселівській р-н, Запорізька обл.);
- 12.11.15 р. – участь у заході «Випускник-2016» (смт. Розівка, Розівський р-н, Запорізька обл.).
- 14.11.15 р. – участь у заході «Абітурієнт-2016» (м. Енергодар,

Запорізька обл.).

Щорічно підготовче відділення організовує та проводить для майбутніх абітурієнтів підготовчі курси для вступу до університету.

30 квітня 2015 року закінчила навчання група абітурієнтів – 26 осіб. За результатами вступної кампанії 2015 року 12 з них вступили до БДПУ на бюджетні місця, 7 осіб – за контрактом.

З 01.10 2015 по 30.04.2016 на підготовчі курси зараховано 22 особи. Нововведенням цього навчального року стала можливість підготовки абітурієнтів за трьома навчальними предметами замість двох.

У березні 2015 року факультет фізико-математичної та технологічної освіти (декан – доцент *Андрій Малихін*) підготував та провів ряд майстер-класів з виготовлення ляльок-мотанок, виробів з глини та паперу. На заходи були запрошені випускники шкіл міста (ЗОШ №4; №2; №9; №11).

Щорічно разом з деканатами та директоратами інститутів оновлюється кольорова реклама. Цього року всі рекламні проспекти були оновлені згідно з новими правилами прийому та розповсюджувалися безпосередньо на виставках-презентаціях та профорієнтаційних заходах. Нині готуються макети нових рекламних матеріалів про університет (календарі, блокноти, ручки).

6.ВСТУПНА КАМПАНІЯ 2015 Р.: ОСОБЛИВОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ

Підготовка до вступної кампанії триває цілий рік. Це організація та проведення «Днів відкритих дверей», педагогічні олімпіади для школярів, керівництво й консультування робіт МАН, пропагування вчительських та інших професій через електронні й друковані ЗМІ, виїзні конференції тощо. У 2015 році це перша вступна кампанія, яка відбувалась за новим Законом України «Про вищу освіту». Нововведення під час вступної кампанії – відмова від використання у вступній кампанії результатів тестів попередніх років, що ставило випускників у рівні умови. Уперше в 2015 р. Правила прийому вищих навчальних закладів не погоджувалися МОН, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» в частині розширення автономії вишів.

Особливістю цьогорічної вступної кампанії стала система пріоритетності заяв абітурієнтів. Зарахування відбувалося автоматично: «…створено таку систему, котра унеможливила суб’єктивний чинник у формуванні списків», – підкреслила Інна Совсун 6 серпня 2015 р. на брифінгу.

Цього року, за даними МОН України, обсяг держзамовлення в усіх вишах зменшився в цілому на 10–12 %. Ми недоотримали багато місць, що змусило нас звернутися після консультацій з деканами до нашого МОН з листом-проханням додати нам 87 бюджетних місць. Після такого звернення університет отримав 85 місць, що склало загалом обсяг державного замовлення 2014 року.

КІЛЬКІСТЬ ПОДАНИХ ЗАЯВ

Форма навчання	**Бакалавр**	**Спеціаліст**	**Магістр**
Денна	2579	358	272
Заочна	984	623	174
Усього	**4990**		

Результати вступної компанії 2015 року

КІЛЬКІСТЬ ЗАРАХОВАНИХ:

Форма навчання	Бакалавр	Спеціаліст	Магістр
Денна	541	274	159
Заочна	532	496	101
Разом	1073	770	260
	2103		

Для порівняння: на перший курс денної форми навчання у 2014–2015 навчальному році було зараховано 638 студентів, що на 134 особи більше, ніж у 2013–2014 н.р. Наш міністр Сергій Квіт зазначив, що в 2015 році кількість абітурієнтів у вищих навчальних закладах зменшилась у порівнянні з останніми роками, що пов’язано з демографічною ситуацією.

Колектив Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв (директор – доктор педагогічних наук, професор *Людмила Коваль*) упродовж 5 років тримає лідерство щодо набору абітурієнтів на заочну форму навчання з числа випускників Дніпропетровського та Запорізького педагогічних коледжів. Так, у 2015–2016 навчальному році контингент інституту поповнився близько 120 такими студентами.

Чимало зусиль докладається кафедрами і деканатами університету для проведення профорієнтаційної роботи. Зокрема, кафедра музичного виховання Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв щорічно проводить конкурс «Азовський зорепад», а кафедра хореографії – «Танець – це життя» з обдарованою молоддю Бердянська та Бердянського району, які, як правило, у подальшому стають студентами БДПУ.

Результати вступу на 1-й курс за освітнім ступенем «Бакалавр»

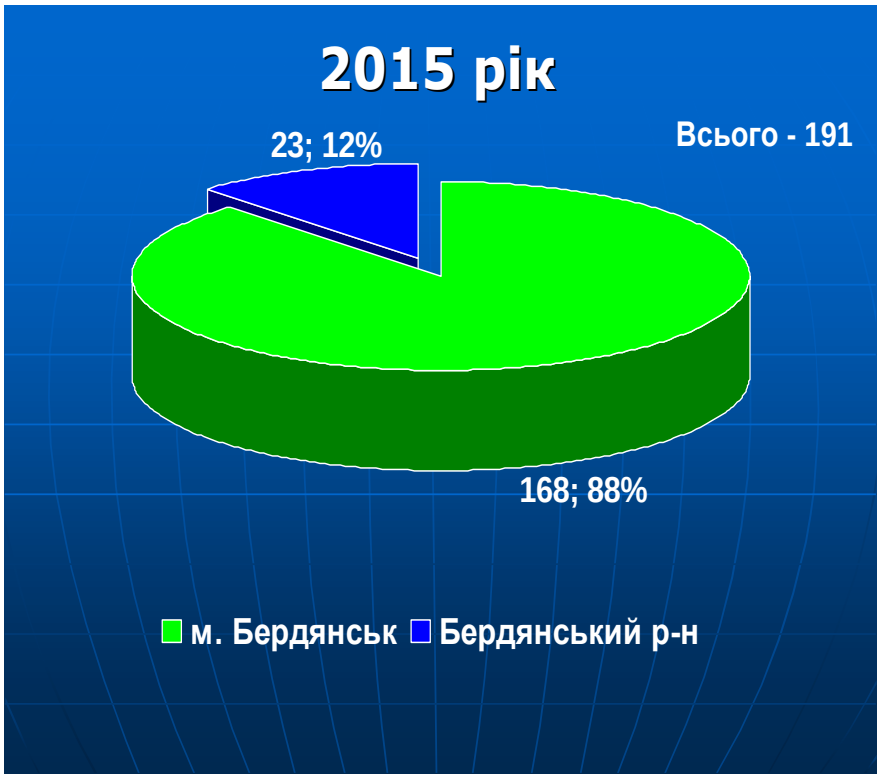

29 квітня 2015 року Кабінет Міністрів ухвалив постанову № 26 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», яка набрала чинності з 1 вересня

2015 року. Згідно з цим документом немає серед освітніх спеціальностей таких, зокрема, як «Реклама та зв'язки з громадськістю», «Видавнича справа та редагування», що були в галузі знань «Журналістика». Надалі вони можуть бути спеціалізаціями в межах спеціальності «Журналістика». У подальшій діяльності необхідно і далі керуватися цим положенням.

7.Ліцензування та акредитація в 2015 р.

Ліцензовано: • 8.03050801 Фінанси і кредит; • 8.01020101 Фізичне виховання; • Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України.
Збільшено ліцензований обсяг: • 6.010105 Корекційна освіта - 40 осіб денної форми навчання; • 8.01010104 Професійна освіта. Комп'ютерні технології – 35/35 осіб денна та заочна форма навчання.
Започатковано заочну форму навчання за напрямами підготовки та спеціальностями: • 6.010203 Здоров'я людини; • 6.030301 Журналістика; • 6.010105 Корекційна освіта; • 8.02030201 Історія; • 8.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності); • 8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності); • 5.05170101 Виробництво харчової продукції.
Акредитовані напрями підготовки та спеціальності: • 6.010203 «Здоров'я людини»; • 6.020302 Історія; • 8.02030201 Історія*; • 8.02030301 Українська мова і література; • 8.02030302 Мова і література (російська); • 8.04020101 Математика (за напрямами)*; • 8.04020301 Фізика (за напрямами)*; • 8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності); • 8.03060104 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності.

Продовжено термін дії сертифіката про акредитацію підготовки спеціалістів (бакалаврів) на термін дії сертифіката про акредитацію підготовки магістрів:

Шифр та найменування галузі знань	**Код та напрям підготовки (код та назва спеціальності)**	**Назва документа**	**Термін дії**
0101Педагогічна освіта	6.010104 Професійна освіта. (Комп'ютерні технології)	сертифікат	01.07.2019
	7.01010401 Професійна освіта. (Комп'ютерні технології)	сертифікат	01.07.2019
0305 Економіка та підприємництво	6.030502 Економічна кібернетика	сертифікат	01.07.2018
	6.030504 Економіка підприємства	сертифікат	01.07.2019
0306 Менеджмент і адміністрування	6.030601 Менеджмент	сертифікат	01.07.2020
	7.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)	сертифікат	01.07.2020
0203 Гуманітарні науки	6.020303Філологія*	сертифікат	01.07.2025
0402 Фізико-математичні науки	6.040201Математика*	сертифікат	01.07.2025
	6.040203Фізика*	сертифікат	01.07.2025

2. Бердянський економіко-гуманітарний коледж:

- 5.05170101 Виробництво харчової продукції.

Бердянському економіко-гуманітарному коледжу БДПУ продовжено термін дії ліцензії на 6 років з таких професій:

Код за ДК України	Назва професії	Види професійної підготовки	Ліцензов. обсяг
5122 5220	Кухар Продавець продовольчих товарів	ППП	60
5122 7412	Кухар Пекар	ППП	60
5122	Кухар	ПТН, ПрП, Пк	30
7412	Пекар	ПТН, ПрП, Пк	30

5220	Продавець продовольчих товарів	ПТН, ПрП, Пк	30

Викладачів БДПУ залучали до перевірок інших навчальних закладів. Так, професор *Ігор Богданов* увійшов до складу комісії МОН з проведення акредитаційної експертизи Навчально-наукового професійно-педагогічного інституту, (15–17 червня 2015 р., м. Артемівськ); професор *Василь Крижко* – Української інженерно-педагогічної академії (22–24 грудня 2015р., м. Харків). Начальник відділу кадрів *Марина Вруцька* і завідувач навчальним відділом *Ольга Шубіна* були запрошені для роботи в комісії Державної інспекції навчальних закладів. *Ольга Шубіна* здійснювала перевірку в Миколаївському національному університеті ім. В. Сухомлинського (м. Миколаїв, 17–27 червня 2015 р.).

8.ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Фінансове забезпечення діяльності університету

Бюджет БДПУ на 2015 рік було затверджено в сумі 54 939,1 тис. грн., зокрема загальний фонд Держбюджету – 36 784,9 тис. грн. (67% загального обсягу фінансування) та спеціальний фонд – 18 154,2 тис. грн. (33% загального обсягу фінансування).

Показники фінансування за джерелами надходжень коштів, тис. грн.

	Джерело фінансування	Роки		
		2014	2015	+ / -
I	Загальний фонд	**35439,8**	**36784,9**	**+1345,1**
II	Спеціальний фонд, у тому числі:	**15943,4**	**16091,3**	**+147,9**
	кошти, отримані за навчання	14988,8	14877,5	-111,3
	кошти, отримані від господарської діяльності (гуртожитки та ін.)	857,3	1121,4	+264,1
	кошти, отримані від надання вільних приміщень в оренду	86,5	92,0	+5,5
	кошти, отримані від реалізації майна (металобрухту, макулатури тощо)	10,7	0,4	-10,3
	Загальний обсяг фінансування	**51383,2**	**52876,2**	**+1493,0**

Кошти за загальним фондом держбюджету використані в повному обсязі на виплату заробітної плати та сплату внесків на фонд оплати праці, сплату комунальних послуг, виплату стипендії студентам, аспірантам та докторантам, адресної допомоги випускникам при працевлаштуванні, сплату видатків на харчування та інші соціальні виплати студентам з числа дітей-сиріт.

Основні групи видатків, тис. грн.

	Показник	Роки		
		2014	2015	+ / -
I	Загальний фонд, у тому числі:	**35439,8**	**36784,9**	**+ 1345,1**

	оплата праці працівників	14550,1	14848,0	+297,9
	нарахування на ФОП	5185,5	5389,8	+204,3
	стипендії та інші виплати студентам, в тому числі з числа студентівсиріт	14379,6	15527,3	+1147,7
	комунальні послуги	987,2	979,1	-8,1
	інші видатки, в тому числі на розвиток матеріально-технічної бази університету	337,4	40,7	-296,7
II	Спеціальний фонд, у тому числі:	16441,4	16 902,3	+460,9
	оплата праці працівників	9916,2	10294,1	+388,9
	нарахування на ФОП	3556,8	3613,0	+56,2
	комунальні послуги	1196,7	1412,7	+216,0
	придбання товарів	606,3	549,6	-56,7
	оплата послуг (крім комунальних)	602,3	516,6	-85,7
	Відрядження	70,7	107,6	+36,9
	податки до бюджету та інші видатки	107,0	67,6	-39,4
	капітальні видатки	32,0	253,4	+221,4

Видатки за спеціальним фондом у поточному році збільшились на 460,9 тис. грн., зокрема на виплату заробітної плати – на 445,1 тис. грн., на сплату комунальних послуг на 216,0 тис. грн. Зростання видатків на оплату праці обумовлено підвищенням рівня заробітної плати з 1 вересня та з 1 грудня поточного року, а також значними витратами на індексацію заробітної плати протягом року. На виконання Постанови КМУ від 09.12.2015 №1013 підвищені посадові оклади працівників з 1 грудня в межах видатків на оплату праці, затверджених у кошторисі університету, за рахунок виплат, пов’язаних з індексацією, надбавок, доплат та премій.

Незважаючи на суворий режим економії та здійснені заходи з енергозбереження, сума витрат на відшкодування комунальних послуг за спеціальним фондом зросла на 216,0 тис. грн. у порівнянні з попереднім

роком. Зростання витрат відбулося за рахунок підвищення тарифів на комунальні послуги протягом року, при цьому фактичне споживання тепла, води, електроенергії зменшилось:

		Роки		
		2014	2015	+ / -
теплопостачання	ГКал	1374,2	1058,2	-316,0
водопостачання	тис. куб м	18,1	16,0	-2,1
електроенергія	тис.кВт	708,7	657,4	- 51,3

Крім того, за спеціальним фондом державного бюджету витрачання коштів за незахищеними групами видатків було значно зменшено у порівнянні з попереднім 2014 роком, незважаючи навіть на погашення на початку року кредиторської заборгованості у сумі 248,3 тис. грн. перед постачальниками товарів, робіт та послуг, що утворилася на кінець минулого року через непроведення платежів казначейською службою. З метою досягнення максимальної економії бюджетних коштів при закупівлі товарів у травні університет приєднався до проекту Prozorro, зареєструвавшись на електронному майданчику smarttender.biz . Заявлено 11 аукціонів, 7 завершено успішно. Економія бюджетних коштів склала 7,2 тис. грн. (16% від сум заявлених аукціонів), причому постачання товару проводилось силами постачальника на склад університету, оплата здійснювалась тільки за фактично отриманий товар. У наступному році планується розширення закупок через електронні майданчики – закупівля не тільки товарів, а й деяких видів послуг.

В умовах економії бюджетних коштів залучення до розвитку університету спонсорів, отримання грантів є дуже актуальним. У 2015 році надходження від спонсорської допомоги та отриманих грантів склали 1 039,3 тис. грн. Завдяки участі в Tempus-проекті університет отримав сучасне обладнання на суму 525,5 тис. грн., в тому числі комп’ютерну техніку з ліцензійним програмним забезпеченням, проектор, сканер, відеокамеру, телевізор, стереосистему, акустичну систему, копіювальну

техніку, дублікатор. Завдяки допомозі спонсорів, меценатів, випускників університету різних років було отримано дарунків на суму 514 тис. грн. Це комп'ютерна та оргтехніка, ноутбуки, металопластикові вікна, книги для поповнення бібліотечного фонду, побутова техніка, матеріали для здійснення ремонтів тощо.

З метою ефективного використання держмайна вільні площі університету, які не використовуються у навчальному процесі, здаються в оренду. Станом на 31.12.2015 діє 16 договорів оренди. Загальна площа, передана в оренду, складає 464,0 кв. м. За 2015 рік надходження від наданих послуг з оренди склали 92,0 тис. грн., що на 5,5 тис. грн. більше, ніж у попередньому році. Укладання договорів оренди нерухомого майна здійснювалося відповідно до діючого порядку оренди держмайна.

Автотранспорт університету експлуатується та використовується виключно за призначенням. Станом на 31.12.2015 БДПУ має 3 легкових автомобіля (використовується один), 2 вантажних та 1 екскаватор.

Відчуження майна та землі не відбувалось.

2. Основні показники ефективності використання державного майна та його збереження і раціонального використання бюджетних коштів, а також показників майнового стану навчального закладу, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 року №203

I Показники ефективності використання державного майна та доходу за 2015 рік, тис. грн..		
1	Капітальні інвестиції за рахунок власних та залучених коштів в тому числі спонсорська допомога та гранти	1141,5 888,0
2	Сплачено податків до бюджету (ПДВ, екологічний податок, податок на землю та інші податки)	97,6
3	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ – єдиний соціальний внесок)	10377,3
4	Податок на дохід фізичних осіб	3607,5
5	Військовий збір	390,9

6	Повернення кредитів, отриманих на поворотній основі з державного бюджету	7,2
II Показники майнового стану університету станом на 01.01.2016, тис. грн..		
7	Необоротні активи, у т.ч.:	58833,6
	- основні фонди	53051,3
	- залишкова вартість	11057,0
	- знос	41994,3
	- незавершене будівництво	2500,6
	- нематеріальні активи	73,2
8	Оборотні активи у тому числі:	2450,7
	- запаси	255,8
	- дебіторська заборгованість	47,9
	- грошові кошти та їх еквіваленти	2147
9	Кредиторська заборгованість, у тому числі:	2922,1
	- за товари, роботи, послуги	-
	- підзвіт	-
	- попередня оплата за навчання, проживання у гуртожитку	2922,1

У подальшому адміністрація університету буде продовжувати спрямовувати свою діяльність на підвищення ефективності використання бюджетних коштів, в тому числі за рахунок режиму економії та енергозбереження, проводити роботу щодо зміцнення та відновлення матеріально-технічної бази університету, залучення нових джерел фінансування та розвиток нових перспективних видів платних послуг.

3. Господарська діяльність

Господарський відділ протягом року проводив роботу з підготовки приміщень, будівель, теплових, водопровідних та каналізаційних мереж університету до роботи в новому навчальному році. Були проведені періодичні огляди технічного стану будівель та споруд університету: осінній та весняний. Також проведено детальний огляд та ревізію всіх елементів системи опалення, теплових вузлів, магістральної запірної арматури, контрольно-вимірювальних приладів.

Для зменшення витрат електричної, теплової енергії та води в навчальних корпусах, гуртожитку університету проведено роботи з утеплення вводів водопроводу та тепломереж, скління вікон. Заборонено використання електрообігрівачів, обмежено час користування ліфтом та електроплитами у гуртожитку.

Власними силами господарського відділу були проведені такі ремонти: заміна зовнішніх мереж водопостачання довжиною 29 м на території корпусу 5; установлено пожежний гідрант з муруванням стін чотирьох колодязів та укладанням водопровідних труб довжиною 113 м в СОТ; заміна трубопроводу водопостачання в музикальному корпусі довжиною 40 м; ремонт альтанки та лавки біля корпусу 1А; заміна шпалер в гуртожитку №2; було прокладено провід довжиною 150 м для освітлення бомбосховищ у гуртожитку №1 та корпусі 1-Б; замінено 24 автоматичні вимикачі в електрощитових корпусу 1; виконано окреме підключення бойлерів в гуртожитку №2 з заміною 32 автоматичних вимикачів та прокладанням 400 м електричного проводу; виконано монтаж трьох прожекторів біля корпусу 1-Б, гуртожитку №2 та СОТ; виконано ремонт покрівлі 2-х металевих пересувних будинків площею 64 м2 в СОТ та ремонт покрівлі корпусу 1.

Економія коштів склала більше 50 тис. грн.

Працівники інженерного відділу контролюють проведення ремонтів підрядними організаціями. За 2015 рік були виконані ремонти на суму 390,9 тис. грн. (капітальні 214,4 тис., поточні 176,4 тис.).

Так, у квітні 2015 року КП БМР «Міськліфт» на суму 35,4 тис. грн. були виконані капітальний ремонт та пусконалагоджувальні роботи ліфту пасажирського у гуртожитку №2 (в т.ч. 15,5 тис. грн. - матеріали Замовника).

У серпні – вересні 2015 року ПрАТ РБУ «Азоврембуд» були виконані роботи з поточного ремонту підлоги в коридорі 2-го поверху корпусу 1 на суму 74,5 тис. грн.(в т.ч. 13,2 тис. грн. - матеріали Замовника) та поточного ремонту віконних відкосів в актовому залі корпусу №1 на суму 15 тис. грн. після заміни 11-ти віконних блоків на металопластикові.

У жовтні 2015 року ФОП Шевченко В.В. виконав поточний ремонт системи відеонагляду на суму 2,1 тис. грн.

У жовтні 2015 року ТОВ «Он ЛайнАзов-Юг» на суму 79,5 тис. грн. (в т.ч. 64,2 тис. грн. – матеріали Замовника) було виконано заміну теплолічильників у ЦППК та тепловому пункті по вул. Шмідта, 4, а також у жовтні-грудні 2015 року було виконано капітальний ремонт підлоги в спортивній залі корпусу 1 на суму179,0 тис. грн.

У листопаді 2015 року КП «Бердянськводоканал» БМР було виконано прочищення каналізаційних мереж гуртожитку №2 та корпусу №5 на суму 5,3 тис. грн.

Господарський відділ постійно підтримує навчальні корпуси, гуртожиток, споруди та інженерні мережі університету в належному технічному стані.

9.ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ В 2015 РОЦІ

Одним із напрямків становлення й розвитку сучасного навчального закладу є розширення функцій університетської бібліотеки, оскільки поліпшення якості бібліотечних послуг визначає її майбутні можливості й перспективи. Тому залишатись лише на рівні бібліотечного обслуговування, це йти у зворотному напрямку.

Бібліотека навчального закладу - це не тільки накопичувач інформації для супроводу навчального процесу, але й посередник між потоком світової інформації, що постійно зростає, та її користувачами, а це є гарантом якісної освіти.

Робота бібліотекарів Бердянського державного педагогічного університету у 2015 році була спрямована не тільки на якісне обслуговування читачів, комплектування й збереження бібліотечних фондів, а й ознайомлення із нововведеннями бібліотечної справи, які можна було знайти в інтернет-просторі .

Тому до видачі літератури, виконання тематичних довідок і бібліографічних запитів, індивідуального й групового інформування, консультування біля каталогів і картотек додавалось інформування із залученням сайту, віртуальних виставок, проведення масових заходів, участь у всеукраїнських конкурсах МБА тощо.

Упродовж 2015 року було проведено 49 книжкових виставок і відкритих переглядів, зокрема виставки про Митрополита Андрея Шептицького, Івана Мазепу, педагогічні ідеї Костянтина Ушинського та Голодомор, Україну в полум’ї війни та про Чорнобильську трагедію.

Було складено **16 бібліографічних оглядів і підготовлено 13 віртуальних виставок,** бо сучасна ера потребує збільшення мережі електронних документів віртуальної реальності. Віртуальна виставка – це традиційна форма бібліотечної діяльності, адаптована до віддаленого способу обслуговування. Героями наших віртуальних виставок стали Богдан

Хмельницький, Альберт Енштейн, Борис Пастернак, знамениті українки та інші персоналії.

Крім традиційних, було проведено **12 масових заходів**, серед яких і **кінолекторій** у школі–інтернаті про світ казок Ганса Християна Андерсена та декілька інших **кінолекторіїв** для студентів та викладачів університету:

«У вінок Шевченкової слави» (до дня народження Т. Шевченка);

«Дмитро Яворницький та історія українського козацтва»;

«Україна – територія гідності» (до дня Гідності та Свободи).

Новою формою залучення молоді до книгочитання стало проведення **квесту** «Через століття. Бердянськ і ми», який, до речі, сподобався студентам і викладачам.

Уже стало традиційним проведення **Свята кращого читача року** і нагородження переможців.

Нового духу та зацікавленості додала **інтелектуальна гра** «Що, Де, Коли? » на тему: «Козацькими стежками», яку також провели наші фахівці.

Цього року було відкрито **Літературну вітальню**, у межах діяльності якої були **проведені засідання,** присвячені 55-річчю відомої української письменниці Оксани Забужко та творчості Нобелівського лауреата Світлани Олексієвич. Заходи, у яких брали участь працівники бібліотеки, викладачі та студенти університету, супроводжувались фільмами та цитуванням окремих уривків із творів авторів.

На сайті бібліотеки **працює «Літературний гід»,** який у 2015 році запропонував для ознайомлення **6** художніх творів, що стали літературною подією у світі та Україні.

У **Фонді рідкісної та цінної книги** продовжується наукове вивчення та формування колекції, її підготовка до остаточного внесення в електронний каталог. У 2016 році планується проведення семінару, присвяченого збереженню історичних книжкових пам’яток.

З метою **вдосконалення фахової майстерності** бібліотечних працівників у 2015 році проведено 4 **заняття-тренінги** з різних тем, узято

участь у 2-х семінарах з бібліотечної роботи (Дніпропетровськ, Київ), за результатами яких були отримані сертифікати.

Також у 2015 р. бібліотека Бердянського державного педагогічного університету стала **переможцем Всеукраїнського конкурсу** з популяризації читання на сайтах бібліотек України, за що отримала **Грамоту Міністерства культури України і Української бібліотечної асоціації в номінації «Кращий сайт з популяризації читання бібліотеки вищого навчального закладу».**

Бібліотекар Філон Ірина Михайлівна, завідувач сектору читальних залів бібліотеки БДПУ, стала **Переможцем всеукраїнського конкурсу літературних творів бібліотечних працівників** 2015 року за есе «Заради життя».

Більш детальну інформацію про всі ці заходи можна знайти на нашому сайті librarybdpu@gmail.com

На сайті МОН України в категорії «Новини областей» 24.11.15 р. пройшла така інформація:

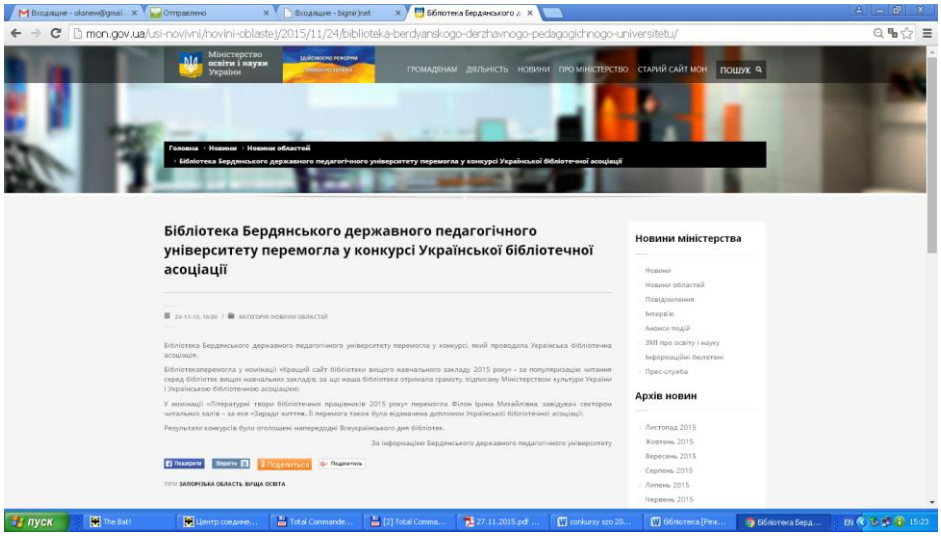

Про бібліотеку під обстрілами // Освіта України. – 2015. – №48. – 30 листопада. – С. 3.

10.ВИХОВНА РОБОТА В УНІВЕРСИТЕТІ В 2015 Р.

Звітний період став справжнім іспитом, яке влаштувало життя як для університету, так і для виховного підрозділу. Принципи, які мають бути пріоритетними в новій Концепції виховної діяльності університету, такі: формування національної свідомості й людської гідності, любові до Батьківщини, свого народу; формування соціальної активності та відповідальності студентів шляхом залучення до процесу державотворення; утвердження почуття господаря країни, відповідальності за її долю, ініціативності.

Необхідно розглянути принципи ще і через призму політичних подій, які відбулися в державі впродовж підзвітного періоду. А це революція гідності, пов’язана з цивілізаційним вибором розвитку країни; анексія нашої території; неприкрита військова, ідеологічна та інформаційна агресія сусідньої країни; позачергові президентські та парламентські вибори. Колектив університету не залишився осторонь і став їх активним учасником. Волонтери групи «Наші Атланти» разом з викладачами і студентами збирали кошти для забезпечення необхідними речами та перев’язочними пакетами бійців. Це дає підстави пишатися нашими студентами і відповідним чином оцінити зусилля колективу університету і, зокрема, тих, хто безпосередньо займається виховною роботою із студентами.

У Бердянському державному педагогічному університеті сформована чітка система виховної роботи, яка здійснюється згідно з Конституцією України, Законом України "Про вищу освіту", Стратегією національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки, положеннями Загальної декларації прав людини, Державною національною програмою "Освіта" (Україна XXI ст.), Програмою правової освіти населення України, Державною програмою розвитку фізичної культури і спорту в Україні, Концепцією виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Концепцією національно-патріотичного виховання молоді, Концепцією реалізації державної політики у сфері протидії наркоманії, боротьби з

незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, Концепцією позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у молоді, Концепцією державної міграційної політики, Статутом університету.

У 2014–2015 н.р. університет виконував такі програми: Державну програму «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року; Державну цільову програму подолання та запобігання бідності до 2015 року; Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2009-2015 рр.; Державну програму з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві; Програму проведення заходів з профілактики поширення ксенофобських та расистських проявів серед дітей, учнівської та студентської молоді.

Згідно з Указом Президента України №580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки» формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості в студентської молоді здійснювалося на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення, творення власної держави, ідеалів свободи та соборності.

У національно-патріотичному вихованні молоді використовувся виховний потенціал, пов'язаний із героїзмом українців, які боролися в арміях держав – учасників Антигітлерівської коаліції та в рухах опору нацистській Німеччині та її союзникам під час Другої світової війни 1939 – 1945 років, учасників міжнародних операцій з підтримки миру і безпеки.

У всіх структурних підрозділах університету своєчасно проводяться старостати, кураторські години, тематика яких розробляється на основі рекомендацій Міністерства освіти і науки України, професійної специфіки інституту / факультету, визначних дат історії держави, області, міста й узгоджується із проректором з науково-педагогічної роботи.

Національно-патріотичне виховання

Національно-патріотичне виховання молоді стає одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку громадянина як високоморальної особистості, яка плекає українські традиції, духовні

цінності, володіє відповідними знаннями, вміннями та навичками, здатна реалізувати свій потенціал у сучасних умовах, сповідує європейські цінності, готова до виконання обов'язку із захисту Батьківщини, незалежності та територіальної цілісності України.

Актуальність національно-патріотичного виховання молоді зумовлюється процесом консолідації та розвитку українського суспільства, сучасними викликами, що стоять перед ним.

В основу системи національно-патріотичного виховання студентів БДПУ покладено Указ Президента України №580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки». Відповідно до цих документів розроблено й затверджено план заходів з героїко-патріотичного виховання студентської молоді, яка брала участь не тільки в університетських заходах, але і у міських, зокрема, 12.01.2015 р. – в урочистих зборах та святковому концерті до Дня соборності України (ЦКіД «Софіт»), у загальноміській акції «Стрічка Єдності»; 24.02.2015 р. – урочистому відкритті в Бердянському музеї «Подвиг» виставки, приуроченої першій річниці революційних подій на столичному Майдані. 29.03.2015 р. викладачі та студенти відвідали благодійний концерт Народної самодіяльної академічної хорової капели «Промінь» та творчих колективів ЦДЮТ, зібрані кошти від яких передані військовим роти спеціального призначення «Берда», що беруть участь в АТО і несуть бойову службу на блокпостах. 12.09.2015 р. викладачі та студенти були учасниками загальноміського мітингу на захист територіальної цілісності України та проти проявів сепаратизму і російської агресії на її території; 01 – 04 вересня – обласної благодійної акції «Ліки замість квітів» (збір медикаментів та інших необхідних предметів і речей для військових, що знаходяться в зоні АТО).

Один з основних напрямків Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки є підвищення ролі української мови як національної цінності. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів від 02.10 2013 року № 167-р з метою ствердження духовних заповідей

Кобзаря як важливого чинника консолідації суспільства, формування духовної культури, виховання почуття любові та поваги до традицій свого народу в університеті були проведені заходи щодо відзначення 201- річниці з дня народження Т. Шевченка і 150-річчя написання Державного гімну України.

26 січня 2015 року в актовій залі відбулась зустріч з представниками Бердянської релігійної іудейської общини, присвячена жертвам Голокосту.

24 квітня 2015 року в БДПУ проводився фестиваль студентської патріотичної постановки, присвячений 70-ій річниці перемоги у Другій світовій війні.

З нагоди Дня пам’яті та примирення і Дня Перемоги над нацизмом у Європі проводилися такі заходи:

– 07.05.2015 р. – мітинг біля пам’ятника студентам та викладачам, які загинули в Другій світовій війні, та концерт;

– 08.05.2015 р. – покладання вінків та квітів громадськістю до братської могили морякам-десантникам (парк ім. П. П. Шмідта).

23–24 серпня 2014 року викладачі й студенти університету взяли участь у міських заходах до Дня Державного Прапора України та 24-й річниці незалежності України.

Студенти університету взяли участь у заходах, приурочених до 71-ої річниці визволення міста від німецько-фашистських загарбників та 187-ої річниці від дня його заснування: мітингу «Зірка пам’яті», покладанні квітів до могили морякам-десантникам.

14 жовтня 2015 року студенти брали участь в урочистих зборах та тематичному концерті з нагоди відзначення Дня українського козацтва.

Уже другий рік в університеті працює волонтерський загін «Наші Атланти», який 10 вересня, у річницю свого заснування, провів зустріч з викладачами, студентами та мешканцями міста Бердянська.

Упродовж року кафедра історії України під керівництвом професора Вікторії Константінової проводила благодійні акції з виготовлення ляльок-мотанок для бійців АТО.

За ініціативи Науково-дослідного інституту слов'янознавства та компаративістики БДПУ (директор Софія Філоненко) за 2015 рік проведено 11 благодійних ярмарок «Думайте. Читайте, країні допомагайте!». Кошти, зібрані від продажу товарів, віддані були для лікування бійців з АТО та допомоги бійцям у шпиталях (Маріупольський, Куйбишевський, Артемівський).

08.10.2015 р. відбулася зустріч студентів соціально-гуманітарного факультету з бійцями полку «Азов», під час якої презентувалися книги «Казки для дорослої малечі» та «Коли неможливо змовчати», переглядався фільм «Війна заради миру» про події в червні 2015 року.

4 грудня 205 р. у м. Запоріжжі відбулись урочистості з нагоди відзначення Міжнародного дня волонтерів. Школа волонтерів, яка 10 років плідно працює на кафедрі соціальної педагогіки з метою поширення волонтерського руху серед студентської молоді, була відзначена подякою голови Запорізької облдержадміністрації Григорія Самардака. Десять кращих студентів-волонтерів спеціальності «Соціальна педагогіка» нагороджені грамотами Департаменту соціального захисту населення ОДА та Департаменту освіти і науки ОДА в номінаціях: «Дозвілля та розвиток дітей», «Робота з учасниками АТО і військовослужбовцями».

4 грудня в міськраді відбулося урочисте нагородження учасників конкурсу «Кращий волонтер міста Бердянська» за 2015 рік. Міський голова Володимир Чепурний привітав переможців, серед яких чимало студентів БДПУ. Так, у номінації «Надання волонтерської допомоги з метою підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, які потребують соціальної реабілітації» нагороджена студентка 3 курсу спеціальності «Соціальна педагогіка» Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти *Животовська Анастасія*. Активісти

Школи волонтерів кафедри соціальної педагогіки *Будник Тетяна* та *Сєрокващенко Олена* були відзначені у номінації «Здійснення догляду та надання допомоги хворим, інвалідам, одиноким, людям похилого віку та іншим особам, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги».

Співробітники бібліотеки БДПУ разом із виховним відділом університету провели захід «Україна – це територія гідності та свободи», присвячений Дню гідності і свободи з метою виховання патріотизму у студентської молоді БДПУ (див. *Тичініна В. Ми – на території гідності та свободи! / Валентина Тичініна // Південна зоря. – 2015. – 24 грудня. – №75. – С. 12*).

Студент 4 курсу факультету фізико-математичної та технологічної освіти БДПУ *Сергій Ковачов* посів третє місце в конкурсі плакатів, який проходив у межах проекту «Свобода від насилля: покращення доступу до соціальних послуг в Україні», що фінансується Європейським Союзом і реалізується міжнародним фондом «Український фонд суспільного здоров'я» (див. *Сергей Ковачев – лауреат всеукраинского конкурса // Бердянские ведомости. – 2015. – С. 4*).

Студентське самоврядування

У Бердянському державному педагогічному університеті студентське самоврядування є важливою ланкою розвитку демократичних засад, виявленні потенційних лідерів, формуванні майбутньої еліти нації. Діяльність органів студентського самоврядування спрямовується на вдосконалення навчально-виховного процесу в університеті, сприяння науковій і творчій діяльності студентів.

Головою студентської ради 2014-2015 навчального року був студент 3 курсу Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв *Воробйов Артем*, який упродовж року брав участь у Всеукраїнських конференціях у навчальних закладах Києва, Львова, Харкова.

До складу вченої ради університету та конференції трудового колективу входить 10% студентів. Рада студентського самоврядування університету спільно з адміністрацією та профкомом є членами стипендіальних комісій та комісії з поселення в гуртожитки.

Рада студентського самоврядування університету має будову піраміди – самоврядування на рівні групи, факультету / інституту, університету. До її складу входять голови інститутських/факультетських рад, які очолюють відповідні сектори: навчально-науковий, культурно-просвітницький, спортивно-оздоровчий, соціально-побутовий, міжнародних зв'язків, прес-центр тощо.

Органи студентського самоврядування активно співпрацюють з профспілковими органами щодо правового й соціального захисту студентів, проведенні різноманітних виховних і розважальних заходів для студентів тощо.

14 жовтня 2015 року таємним голосуванням усіх студентів університету обрано головою студентської ради *Дмитра Кіосєва*, студента 2 курсу соціально-гуманітарного факультету.

Безумовно, розвиток студентського самоврядування надасть можливість прискорити інтеграцію української вищої школи в європейське освітнє співтовариство.

Фізичне виховання і формування здорового способу життя

На виконання Указу Президента України від № 432/2009 «Про додаткові заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні» у БДПУ належна увага приділяється фізкультурно-оздоровчій роботі серед студентської молоді. Для цього створені необхідні умови та розроблені фізкультурно-оздоровчі заходи згідно з основними напрямками комплексної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації»: щорічні весняні й осінні легкоатлетичні кроси, легкоатлетичні пробіги; спартакіади серед студентів університету; секції з різних видів спорту, групи здоров'я для студентів, викладачів і співробітників університету; туристичні походи серед студентів

I-II курсів, а також туристичні зльоти студентів університету; щорічні спортивні свята; масові змагання й турніри з різних видів спорту. Тільки в 2014-2015 навчальному році проведено понад 15 спортивно-масових заходів, у яких узяли участь більше 2000 студентів; 118 студентів займалися в спортивних та оздоровчих секціях (баскетбол, волейбол, футбол, важка атлетика та пауерліфтинг, спортивна гімнастика та акробатика).

Майже 300 студентів-першокурсників усіх факультетів БДПУ в День фізичної культури і спорту під керівництвом декана факультету фізичного виховання БДПУ, Олімпійського чемпіона професора *Сергія Кушнірюка* за традицією здійснили похід до дитячого оздоровчого центру «Дзержинець», де відбулися спортивні змагання (*див статтю: Фотофакт // Південна зоря. – 2015. – №45. – 17 вересня. – С. 7*).

3 жовтня учні різних коледжів і студенти БДПУ (усього близько 120 осіб) у 4 категоріях змагалися в квесті, пробігши містом не один кілометр (див.: *В Бердянске состоялся квест для студентов // Південна зоря. – 2015. – №51. – 8 жовтня. – С. 16*).

27-29 жовтня 2015 р. в Запоріжжі пройшли обласні змагання з волейболу (чоловіки), де команда БДПУ виборола III місце серед студентів вищих навчальних закладів.

1 грудня 2015 року члени кафедри соціальної педагогіки провели в університеті низку інформаційно-просвітницьких заходів з нагоди відзначення Міжнародного Дня пам’яті померлих від СНІДу. Зокрема, провели вуличну соціальну акцію «Червона стрічка», конкурс соціального плакату «Ми за життя без СНІДу!», соціально-педагогічні акції «Обійми мене», «Серце пам'яті»; демонстрацію соціальної відеореклами «Захисти життя від СНІДу». Головною подією стало засідання Школи безпечної поведінки, метою якого було виховання толерантного ставлення до ВІЛ-інфікованих, інформування про шляхи передачі СНІДу та формування безпечної поведінки молоді.

У межах Всеукраїнського місячника боротьби з туберкульозом (24.02-24.03.15 р.) в університеті проведена зустріч з головним лікарем Бердянського міжрайонного протитуберкульозного диспансеру *З.Я. Хуторянською*, а також конкурс на кращий соціальний плакат «Молодь проти туберкульозу».

07.04.2015 р. відбувся масовий культурно-оздоровчий захід «Руханка» до Всесвітнього дня здоров'я

09.04.2015 р. проведено І етап командного батл-конкурсу «За здоровий спосіб життя» в рамках Всеукраїнської інформаційно-профілактичної акції «Відповідальність починається з мене», у якому БДПУ посів І місце серед вишів Запорізької області. На базі університету організовані такі команди: ІППОМ – «Комп'ютерний вірус XXI століття», ФФМТО та ІФСК – «Фітнес клуб», ІСПКО – «Подаруй життя», ФФВ – «Алкостоп», ФКЕТ та ФЕУ – «Бережи довкілля», СГФ – «Мойдодир». Перемогу здобула команда ІППОМ.

У грудні 2015 р. в Івано-Франківській Коломиї пройшли відразу кілька змагань з пауерліфтингу, де студенти Бердянського державного педагогічного університету взяли активну участь і перемогли. Спочатку проходив чемпіонатУкраїни серед вихованців ДЮСШ. У ваговій категорії до 74 кг у важкій боротьбі студент фізичного виховання БДПУ *Владислав Чорний* завоював срібло. У присіданнях він встановив новий рекорд України серед юнаків. У ваговій категорії до 105 кг *Олександр Рубець* (факультет комп'ютерних та енергозберігаючих технологій) майже на 100 кг випередив спортсмена з Києва, впевнено завоювавши золото. Усі спортсмени – вихованці заслуженого тренера України, доцента, кандидата наук з фізичного виховання та спорту *Леоніда Котенджи*, викладача факультету фізичного виховання БДПУ.

Наступні змагання були організовані для дорослих спортсменів – Кубок України. У тій же ваговій категорії до 74 кг *Владислав Чорний* став бронзовим призером, встановивши три рекорди України серед юнаків. У

ваговій категорії до 105 кг *Олександр Рубець* підтвердив високе звання Майстра спорту міжнародного класу.

Запорізька збірна посіла перше загальнокомандне місце. Крім цього, у Коломиї проходив відбір спортсменів для участі в першому Чемпіонаті світу серед студентів. Обидва наших спортсмени включені до складу збірної України і в липні наступного року захищатимуть честь рідного університету в Мінську (див.: *Бердянские атлеты вернулись из Коломыи с наградами // Бердянские ведомости. – 2015. – №50. – 10 декабря. – С. 15*).

«Студенти Бердянського державного педагогічного університету – призери Всеукраїнських змагань з пауерліфтингу» – під таким заголовком вийшла інформація 14 грудня 2015 р. на сайті МОН України в категорії «Новини областей».

Нашим студентам є чим похвалитись на міжнародних спортивних аренах. Зокрема, студентка БДПУ *Катерина Лубенська* стала чемпіонкою Європи з хортингу.

У складі національної збірної України завоював медалі молодіжного чемпіонату Європи з пауерліфтингу, що проходив в Угорщині, студент 1-го курсу факультету комп'ютерних та енергозберігаючих технологій БДПУ *Владислав Чорний* (тренер – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання ФФВ БДПУ *Леонід Котенджи*).

Належна увага в університеті приділяється формуванню здорового способу життя та фізичному вихованню. Так, студент II курсу факультету фізичного виховання *Владислав Чорний* та студент II курсу факультету комп’ютерних та енергозберігаючих технологій *Олександр Рубець* у складі збірної України з пауерліфтингу в молодіжному чемпіонаті світу завоювали бронзові медалі (01–07 вересня 2015 р., Прага, Чехія).

Виступаючи у ваговій категорії до 74 кг, Владислав Чорний показав у сумі 665 кг, що дозволило йому виконати вперше норму майстра спорту України. Крім того, у цього спортсмена срібло в присіданнях зі штангою –

270 кг і мала бронзова медаль у тязі – 255 кг.

У ваговій категорії до 93 кг у боротьбі *Олександр Рубенець* також завоював велику бронзову медаль. Крім того, у нього золото в присіданнях – 365 кг і срібло в жимі лежачи – 240 кг. Сума 887,5 кг підняла Олександра ще на одну сходинку. Він уперше виконав норматив майстра спорту міжнародного класу (*Лаер Ю. Бронзовые медали из золотой Праги / Юрий Лаер // Південна зоря. – 2015. – №45. – 17 вересня. – С. 28*). *На сайті МОН у категорії «Новини областей» пройшла інформація 16.09.2015 р. під назвою «Студенти БДПУ вибороли бронзові нагороди на молодіжному чемпіонаті з пауерліфтінгу в Празі».*

23 грудня 2015 на базі ЗНУ пройшов Кубок Запорізької області з міні-футболу серед студентів ВНЗ. Команда БДПУ посіла ІІІ місце. Керівники студентської команди – старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання *Григорій Некрасов,* заступник керівника виховного відділу роботи зі студентами *Кирило Пономаренко.*

Склад команди: *Герман Горовий, Іван Азаренко, Максим Савельєв, Ілля Несвєтаєв, Дмитро Шульженко, Артур Якубенко, Даніїл Подгатєц, Сергій Таманюк* (факультет фізичного виховання), *Віталій Котляр* (факультет комп’ютерних та енергозберігаючих технологій). Найкращий нападник Кубку – студент 5 курсу факультету фізичного виховання *Герман Горовий*.

«Студенти БДПУ – призери Кубку Запорізької області з міні футболу серед студентів ВНЗ» – під таким заголовком пройшла інформація на сайті МОН України в категорії «Новини областей» 29 грудня 2015 р.

Усе це свідчить про належну увагу в університеті до формування здорового способу життя та фізичного виховання молоді.

Естетичне виховання

В університеті приділяється належна увага вихованню в студентів високої культури та естетичних смаків. Цьому сприяло відзначення і основних державних свят (День Соборності України, День захисника Вітчизни, Міжнародний жіночий день, Шевченківські свята, День Європи, Міжнародний день студента, День учителя тощо). Проводились і традиційні університетські свята й заходи (Посвята в першокурсники, Дебют першокурсника, День студента, новорічні свята, День гумору, Дні відкритих дверей, випускні вечори, конкурс патріотичних постановок і багато інших).

23.04 2015 відбулося нагородження переможців університетського конкурсу Міс БДПУ–2015. За результатами он-лайн голосування перше місце та почесне звання «Міс БДПУ–2015» виборола студентка першого курсу соціально-гуманітарного факультету *Ольга Старченко*, за яку було віддано 1687 голосів.

Школою естетичного виховання та зростання соціальної активності молоді є художні колективи, мистецькі об’єднання, гурти, які діють у БДПУ: зразковий фольклорний колектив «Хуртовина», оркестр народних інструментів, народний ансамбль «Барвисті музики», фольклорний ансамбль «Золотий гомін», зразковий ансамбль естрадного танцю «МарЛен», народний ансамбль народного танцю «Калина»; «Клуб майстрів поетичного слова», літературно-мистецьке об’єднання «Вітрила».

22.05.2015 р. викладачі кафедри хореографії (завідувач доцент *Олена Мартиненко*) та студенти підготували концертну програму «Україна – це любов! Україна – це мир».

23.05.2015 р. викладач кафедри хореографії *Наталія Кривунь* та студентка 6 курсу ІППОМ *Марія Максименюк* узяли участь у квесті «Шляхами Революції гідності» в рамках Всеукраїнської патріотичної акції «Паростки гідності». Організатори акції – Український державний центр позашкільної освіти Міністерства освіти і науки України (директор Шкура Г. А.). Під час заходу команди виконували різноманітні завдання, пов'язані з історією України, революцією на Майдані Незалежності. Квест розпочався у Верховній Раді України, а закінчився в приміщенні Київського міського будинку учителя церемонією нагородження «Народних художніх колективів» та «Зразкових художніх колективів» України, які отримали або підтвердили почесні звання у 2014 році.

26.09.2015 р. народний ансамбль «Золотий гомін» (керівник – доцент *Олена Бузова*) та студенти факультету економіки та управління взяли участь у Всеукраїнському фестивалі грецької культури «Мега Йорти» (Велике Свято) ім. Доната Патричі (Урзуф, Першотравневий район Донецької області). Цього року фестиваль присвячений 235-річчю заснування грецьких сіл у Приазов'ї та 20-річчю Федерації грецьких товариств України. У програмі фестивалю – грецька боротьба куреш, виставки народної творчості, мистецтва, національна грецька кухня.

22. 10. 2015 р. відбувся університетський конкурс «Студент року», де найкращі студенти в номінаціях отримали грамоти, подарунки й призові статуетки. Студентом 2015 року БДПУ стала *Дар'я Калюжна* (4 курс ІФСК).

Студент 4 курсу *Сергій Бандуров* переміг у номінації «Студент – вчений року» в обласному конкурсі «Студент року» (17.11.2015 р., м. Запоріжжя).

Студенти спеціальності «Хореографія» в складі Зразкового ансамблю естрадного танцю «МарЛен» отримали Гран-прі у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Зоряна осінь» (10.10.2015 р., Київ).

Викладачі кафедри хореографії *Наталя Кривунь* і *Юлія Тараненко* разом із Зразковим ансамблем естрадного танцю «МарЛен» отримали дві

грамоти за перші місця в обласному фестивалі-конкурсі «Веселі закаблуки» (14.11.2015 р., Запоріжжя).

Ректорат і директорати / деканати приділяють значну увагу студентам-сиротам, інвалідам, студентам, які проживають в зоні АТО, і студентським сім'ям. Ці категорії у першу чергу забезпечуються гуртожитком, отримують затверджені законом пільги з боку університету.

Усього на першій сторінці Міністерства освіти і науки України в категорії «Новини областей» пройшло 48 інформацій про результати діяльності БДПУ в 2015 р.

Таким чином, у стінах Бердянського державного педагогічного університету постійно створюються умови для гармонійного розвитку та індивідуального й професійного самовдосконалення майбутніх фахівців як у навчальний, так і в позанавчальний час.

Ректор **В.А. Зарва**